

યાયાધીશો

યહૂદાના લોકોએ કનાનીઓથી યુદ્ધ કર્યું

૧ યહોશુઆના અવસાન પછી ઈસાએલીઓ યહોવા પાસે તેની ઈચ્છા જાગવા ગયા, તેઓએ યહોવાને પૂછ્યું, “અમારામાંથી કયું કુળસમૂહ કનાનીઓ ઉપર પ્રથમ યુદ્ધ કરે?” વ્યહોવાએ કહ્યું, “સૌથી પહેલા યહૂદા કુળસમૂહ હુમલો કરે. હું તેઓને તે પ્રદેશ પર વિજય અપાવીશ.”

૨યહૂદાના લોકોએ પોતાના ભાઈઓ શિમયોનના કુળસમૂહના લોકોને કહ્યું, “તમે અમારા ભાગના પ્રદેશમાં અમારી સાથે આવો અને આપણે કનાનીઓ ઉપર આકમણ કરીએ. ત્યારબાદ અમે પણ તમારા ભાગના પ્રદેશમાં આવીશું.” તેથી શિમયોનના લોકો યહૂદાના લોકો સાથે ગયા.

૩પછી તેઓએ આકમણ કર્યું, અને યહોવાએ કનાનીઓ અને પરિજીવીઓને હરાવવામાં તેઓને મદદ કરી. તેઓએ બેઝેકમાં 10,000ના સૈન્યનો સંહાર કર્યો. કબેઝેકમાં રાજ અટોનીબેઝેકનો બેટો થતા તેની સામે લડ્યા અને કનાનીઓ તથા પરિજીવીઓને હરાવ્યા.

૪અટોનીસેદક ભાગી છૂટયો, પણ તે લોકોએ તેનો પીછો કરી તેને કેદ કર્યો. અને તેઓએ તેના અંગૂઠા અને તેની મોટી આંગણીઓ કાપી નાખ્યી. ૫અટોનીબેઝેક કહ્યું, “મેં આ જ રીતે 70 રાજાઓના હાથપગના અંગૂઠા કાપી નાખ્યા હતાં, ને તે બધા રાજાઓ મારા ભાગામાંથી મેજ નીચે પડેલા ટુકડાઓ વીજી ખાતા હતાં. તેવા જ હાલ દેવે મારા કર્યા.” તેઓ તેમને યરૂશાલેમ લઈ ગયા અને ત્યાં જ તેનું અવસાન થયું.

૫યહૂદાના લોકોએ યરૂશાલેમ ઉપર આકમણ કરીને તેને કબજે કર્યું. તે લોકોએ ત્યાંના વતનીઓનો પોતાની તલવારો દ્વારા સંહાર કર્યો અને નગરને આગ ચાંપી. ૬તે પછી યહૂદાના લોકો પર્વતીય પ્રદેશ, દક્ષિણી નેગેવ અને પશ્ચિમી પવતીય ટેકરીઓ તરફ ગયા. તે વિસ્તારમાં રહેતા કનાનીઓ સાથે તેઓ લડ્યાં.

૭પછી તે લોકોએ હેબ્રોનના કનાનીઓ ઉપર હુમલો કર્યો. (એ શહેરનું નામ પહેલાં ‘કિર્યાથ-આર્બા’ હતું.) ત્યાં તેમણે શેશાઈ, અહિમાન અને તલમાઈ કુટુંબ સમૂહોને હરાવ્યા.

કાલેબ અને તેની પુત્રી

૮ત્યારબાદ તેઓએ દબીરના વતનીઓ ઉપર હુમલો કર્યો. (પહેલાં દબીરનું નામ કિર્યાથ-સેફર હતું.) ૯કાલેબે વચ્ચન

આપતાં કહ્યું, “જે કોઈ કિર્યાથ-સેફર ઉપર હુમલો કરીને તેને કબજે કરશે તેને હું મારી પુત્રી આખ્સાહ પરણાવીશ.”

૧૦કાલેબના નાના ભાઈ કનાજના પુત્ર ઓથ્નીએલે તે નગરનો કબજો મેળવ્યો, એટલે કાલેબે પોતાની પુત્રી આખ્સાહ સાથે તેના લચ કર્યા.

૧૧જ્યારે તેઓ પરણીને પોતાને નવા ઘરે જવા નીકળ્યા ત્યારે આખ્સાહને ઓથ્નીએલ તેના પિતા પાસે એક ખેતર માગવા સમજાવી, એટલે તે ગંબડા પરથી ઊતરી તેના પિતા પાસે ગઈ એટલે કાલેબે તેને પૂછ્યું “તારે શું જોઈએ છે?”

૧૨એટલે તેણે કહ્યું, “પિતાજી, તમે મને આશીર્વાદ આપો, તમે મને નેગેબનો સૂક્રી પ્રદેશ આપ્યો છે, તો મને જ્યાં પાણીના કુદરતી ઝરણા હોય એવી જમીન આપો,” તેથી કાલેબે તેને પ્રદેશના ઉપરનાં અને નીચેનાં પાણીના ઝરણાંઓ આપ્યાં.

૧૩કની જાતિના લોકોએ જેઓ મૂસાના સસરાના કુટુંબના હતાં, ખજુરીના શહેરમાં આવેલા પોતાના ઘરો છોડી દીધાં. તેઓ યહૂદાના લોકોની સાથે યહૂદાના વગડામાં અરાદની દક્ષિણ આવેલા નેગેવમાં ગયાં, કનાનીઓ ત્યાં જઈને યહૂદાના લોકો સાથે વસ્યાં.

૧૪ત્યારબાદ યહૂદાના લોકો અને શિમયોનના કુળસમૂહના લોકો તેના ભાઈઓ સાથે જઈને સજાથ વસતા કનાનીઓ જેઓ યહૂદામાં રહેતાં હતાં તેમની ઉપર હુમલો કર્યો અને શહેરનો નાશ કર્યો, આથી એ શહેરનું નામ હોર્પાહ પડ્યું.

૧૫યહૂદાના લોકોએ ગાજા, આશ્કલોન, એકોન અને તેની આસપાસનો પ્રદેશ કબજે કર્યો.

૧૬અને યહોવા, યહૂદાના લોકીની સાથે હતાં તેઓએ પર્વતીય પ્રદેશ કબજે કરી લીધો. પરંતુ તેઓ પાસે લોખંડના રથ નહીં હોવાથી નીચાણના દેશની પ્રજાને તેઓ કાઢી શક્યા નહીં.

૧૭મુસાના વચ્ચન મુજબ હેબ્રોન કાલેબને આપવામાં આવ્યું! અને તેણે અનાકના ત્રણ પુત્રોને ત્યાંથી હાકી કાઢ્યા.

બિન્યામિનના લોકો યરૂશાલેમમાં સ્થાવી

૧૮પરંતુ બિન્યામિનના કુળસમૂહના લોકો યરૂશાલેમમાં વસતા યબૂસીઓને હાકી કટવામાં નિષ્ફળ ગયા, તેથી આજે પણ * યબૂસીઓ બિન્યામિનના વંશજો સાથે યરૂશાલેમમાં વસે છે.

આજે પણ એટલે કે તે સમય જ્યારે પુસ્તક લખાયું હતું અને નહીં કે વર્તમાન સમય.

કુણસમૂહના લોકોનો બેથેલ પર કબજો

૨૨યોસેફના કુણસમૂહના લોકોએ બેથેલ ઉપર હુમલો કર્યો ત્યારે યહોવા તેમની સાથે હતાં. ૨૩તેઓએ બેથેલમાં પહેલાં જાસૂસો મોકલ્યા. પહેલાં એ શહેરનું નામ લૂઝ હતું. ૨૪જાસૂસોએ એક માણસને નગરમાંથી બહાર નીકળતા જોયો એટલે તેને પકડ્યો અને પૂછ્યું, “તું જો અમને નગરમાં પ્રવેશવાનો રસ્તો બતાવીશ તો અમે તારા પર કૃપા રાખીશું.”

૨૫તથી તેણે નગરમાં પ્રવેશ કરવા માટેનો રસ્તો બતાવ્યો. અને તેમણે નગરના બધા વતનીઓનો પોતાની તલવારથી સંભાર કર્યો, પરંતુ પેલા માણસને તેના પરિવાર સાથે જીવતો જવા દીધો ૨૬ને માણસ પાછળથી હિતીઓના પ્રદેશમાં ચાલ્યો ગયો અને ત્યાં તેણે એક નગર વસાયું અને તેનું નામ લૂઝ રાખ્યું. આજે પણ તે શહેર એ જ નામે ઓળખાય છે.

અન્ય કુણસમૂહો કનાનીઓથી લક્ષાં

૨૭મનાશશાના કુણસમૂહના લોકોએ બેથશેઅન, તાઅનાખ, દાર, પિબલઆમ, મગિદો એ શહેરો અને તેમની આજુબાજુના ગામડાઓમાં વસતા લોકોને હાંકી કાઢ્યા નહીં; એ પ્રદેશમાં કનાનીઓનો પગદંડો ચાલુ રાખ્યો. ૨૮પાછળથી જ્યારે ઈસાએલીઓ બળવાન થયા ત્યારે તેમણે કનાનીઓ પાસે ગુલામોની જેમ કામ કરાવ્યું પણ તેઓને હાંકી કાઢ્યા નહીં.

૨૯એઝાઈમના કુણસમૂહના લોકોએ ગેજેરમાં વસતા કનાનીઓને હાંકી કાઢ્યા નહીં, આથી કનાનીઓએ તેમની સાથે ગેજેરમાં રહેવાનું શરૂ કર્યું.

૩૦ઝબુલોનના કુણસમૂહના લોકોએ કિટ્રોન નાહલોલના વતનીઓને હાંકી ન કાઢ્યા. કનાનીઓ તેઓની ભેગાજ રહ્યાં અને તેમના ગુલામો તરીકે મજૂરી કરવા લાગ્યા. ૩૧આશેરના કુણસમૂહના લોકોએ એક્ઝો, સિદોન, અહલાબ, આખ્જીબ, હેલ્બાહ, અર્ઝિક અને રહોબના વતનીઓને હાંકી ન કાઢ્યા ૩૨આશેરના વંશજો ત્યાંના કનાનીઓ ભેગાજ રહેવા લાગ્યા; કારણ, તેમણે તે લોકોને હાંકી કાઢ્યા નહોતા.

૩૩નફતાલી કુણસમૂહના લોકોએ બેથશેમેશ અને બેથઅનાથના વતનીઓને હાંકી કાઢ્યા નહીં, પણ તેઓ તે શહેરોના કનાની વતનીઓ ભેગાજ રહેવા લાગ્યા. આ કનાનીઓએ તેમના માટે ગુલામો તરીકે કામ કર્યું.

૩૪મોરીઓએ દાનના કુણસમૂહના લોકોને પહાડી પ્રદેશમાં વસવા માટે દબાજા કર્યું અને તે લોકોને નીચે ખીણપ્રદેશમાં આવવા દીધા નહીં. ૩૫મોરીઓ આયાલોનમાં આવેલા હેરેસના પર્વતમાં, અને શાલ્બીમમાં રહેવા ઈચ્છતા હતાં, જ્યારે યૂસુકનું કુણસમૂહ વધારે મજબૂત બની ગયું, ત્યારે તેઓએ અમોરીઓને ગુલામ બનાવી દીધા. ૩૬અદોમીઓની સરહદ આકાંબીમના ઘાટથી શરૂ થઈ સેલામાંથી પસાર થઈને આગળ જતી હતી.

બોખીમમાં યહોવાનો દ્વાત

૨ એક દિવસ યહોવાએ પોતાના દેવદૂતને ગિલ્વાલથી બોખીમ મોકલ્યો અને ઈસાએલીઓને કંધું, “મેં તમને મિસરમાંથી બહાર કાઢ્યા છે અને તમારા પિતૃઓને મેં વચન આપ્યું હતું તે પ્રમાણે આ ભૂમિ તમને આપી છે, મેં તમને આપેલું વચન ક્યારેય તોડીશ નહીં, ૨૮મ તમારે પણ આ દેશની પ્રજા સાથે કોઈ કરાર કરવો નહીં, તમારે તે લોકોની વેદીઓ તોડી પાડવી. પણ તમે મારી આશાનું પાલન કર્યું નથી, તમે લોકો આ શું કરી બેઠા છો?

૩ “તમે મારા કરારનો ભંગ કર્યો છે તેથી હું તમને કહું છું કે હવે હું આ લોકોને તમારી આગળથી હાંકી કાઢીશ નહીં, તેઓ તમારી કૂખોમાં કાંટાની જેમ ભોકાશ અને તેઓના દેવો તમને સતત શત્રુઓની જેમ ફસાવશે.”

૪ દેવદૂત બધા ઈસાએલીઓને આ શાખા સંભળાવ્યા એટલે તેઓ મોટે સાદે રડવા લાગ્યા: કંને તે પરથી તે સ્થળનું નામ ‘બોખીમ’ * પડ્યું. ત્યાં તેઓએ યહોવાને યક્ષો કર્યા.

યહોશુઆનું મૃત્યુ

યહોશુઆએ લોકોને તેમના ધરે પાછા મોકલી દીધા. તેથી સર્વ કુણસમૂહના ઈસાએલી લોકો તેમના ધરે પાછા ગયા અને પોતાની ભૂમિનો કબજો લીધો. ૭જ્યારે યહોશુઆ જીવતા હતાં અને ઈસાએલના વડીલો જેઓ યહોવાએ કરેલા મહાન કાર્યોના સાક્ષી હતાં, અને જેઓ યહોશુઆથી લાંબુ જીવ્યા હતાં, ત્યાં સુધી લોકો યહોવાની સેવા કરતા રહ્યાં. ૮અકસો દસ વર્ષની ઉમરે નૂનનો પુત્ર યહોશુઆ, યહોવાનો સેવક મૃત્યુ પામ્યો.

ઈસાએલીઓનો ધર્મત્યાગ

૧તેને ગાઆશ પર્વતની ઉત્તરે એઝાઈમના પહાડી પ્રદેશમાં આવેલી ભૂમિમાં જે તિમનાથ હેરેસની જમીન તેના હિસ્સામાં આવી હતી ત્યાં દર્શનાવવામાં આવ્યો.

૨૦તેના પદી આ આખી પેઢી ગુજરી ગઈ. બીજી પેઢી આવી, તેને ન હતી યહોવાની ખબર કે ન હતી ઈસાએલીઓ માટે તેણે કરેલા ઉમદા કાર્યોની ખબર. ૧૧તેઓએ યહોવાની દાસ્તિએ પાપ ગણાય અનું આચરણ કર્યું અને અન્ય બાલ દેવની મૂર્તિઓની પૂજા કરવા લાગ્યા.

૧૨યહોવાએ કરેલી મદદને કારણો તેઓ મિસરમાંથી બહાર આવી ગયા. પણ તેઓએ તેમના પિતૃઓને મદદ કરનાર દેવ યહોવાને છોડી દીધા અને તેમની આસપાસના દેવોની પૂજા કરવા લાગ્યા. અન્ય દેવોની પૂજા કરીને તેઓએ યહોવાનો કોપ વધારી દીધો. ૧૩તે લોકોએ યહોવાની ઉપાસના છોડીને બાલ દેવ અને અશતોરેથ દેવોની પૂજા કરવા માંડી.

૧૪યહોવાનો પ્રકોપ ઈસાએલીઓ સામે ભભુડી ઊદ્ધ્યો અને તેણે તેમને શત્રુઓના હાથમાં સોંપી દીધા, જેઓ તેમને લૂંટતા રહ્યાં; તેણે તેમને આસપાસના શત્રુઓને હવાલે કરી

દીધા અને ઈસાએલીઓ તેમની સામે ટકી શકવા નહીં, ૧૬ઈસાએલી લોકો પોતાના શત્રુઓ સામે યુદ્ધ કરવા જતા ત્યારે યહોવાનો હાથ તેઓની વિરુદ્ધ રહેતો, યહોવાએ તે લોકોને ચેતવણી આપી હતી અને પ્રતિશા લીધી હતી કે પોતે આ પ્રમાણે કરશે. પરિણામે ઈસાએલીઓ ભારે આફતમાં આવી પડ્યા.

૧૬ન્યારબાદ યહોવાએ ઈસાએલીઓ ઉપર ન્યાયાધીશો નીમ્યા. અને તેઓએ તેમને શત્રુઓના હાથમાંથી ઉગારી લીધા. ૧૭પણ તેમણે તે ન્યાયાધીશોનું પણ સાંભળ્યું નહીં. તેઓ દેવ પ્રત્યેની વજાદારી છોડી દઈને અન્ય દેવદેવીઓને માનવા લાગ્યા અને એમની પૂજા કરવા લાગ્યા. તેમના પિતૃઓ યહોવાની આજા પ્રમાણે રહેતા હતાં, પણ આ લોકોને આ ગમ્યું નહીં અને તેઓએ યહોવાના હુકમો માનવાનું બંધ કરી દીધું.

૧૮જ્યારે જ્યારે યહોવા તેમના ઉપર કોઈ ન્યાયાધીશ નીમતા ત્યારે તેઓ તેની સાથે રહેતા તેણે તેઓની કાણજી લીધી અને તેમનું તેમના શત્રુઓથી રક્ષણ કર્યું. તેણે તેઓની ઉપર દ્યા બનતાવવા આમ કર્યું કારણકે તેઓના શત્રુઓ દ્વારા તેમના ઉપર જુલમો અને અત્યાચારો થયાં હતાં. ૧૯ન્યાયાધીશના અવસાન પછી તેઓ યહોવાથી દૂર ફરી ગયા અને પોતાના પિતૃઓથી પણ વધારે બ્રષ્ટ થઈ ગયાં, તેઓ અન્ય દેવની પૂજા કરતાં, તેમને પગ લાગતા; તેઓએ પોતાના દુષ્પત્ર માર્ગાથી પાણ ફરવાનો ઈન્કાર કરી દીધો.

૨૦આથી ફરીથી યહોવાનો કોપ ઈસાએલીઓ ઉપર ભભૂકી ઊઠતો, તે કહેતા, “આ પ્રજાએ મેં અમના પિતૃઓને પાળવા કહેલા કરારનો બંગ કર્યો છે. મેં કરેલી આજાઓનું પાલન તેમણે કર્યું નથી. ૨૧તેથી યહોશુઅા મૃત્યુ પામ્યા તે વખતે જે જે પ્રજાઓ જીતવાની બાકી હતી તેઓને હવે હું હાકી કાઢીશ નહીં. ૨૨અને એ રીતે, ઈસાએલીઓ પોતાના પિતૃઓના પગલાને અનુસરણ કે નહીં, તેની હું કસોટી કરીશ.” ૨૩તેથી યહોવાએ એ પ્રજાઓને પોતાની ભૂમિમાંથી હાકી કાઢ્યા વિના તેમને ત્યાં રહેવા દીધાં. તેણે તેમને યહોશુઅાના હાથમાં પણ સોંપી દીધા નહોતા, અને તેણે ઈસાએલીઓને તેઓનો નાશ કરવા દીધો નહીં.

૩ આ એ પ્રજાઓ છે જેને યહોવાએ ભૂમિમાં છોડી દીધી, તેણે આ મુજબ ઈસાએલીના લોકોની પરીક્ષા કરવા કર્યું જેઓએ કનાનની ભૂમિમાં યુદ્ધોમાં ભાગ લીધો નહોતાં.

૨૫ન્યારબાદ પાછળ યહોવાનો હેતુ ઈસાએલીઓની એક પછી એક આવતી પેઢીઓને અને ખાસ કરીને તો પ્રથમ જે લોકોને યુદ્ધનો અનુભવ નહોતો તેમને યુદ્ધની કળા શીખવવાનો હતો. અને પ્રજાઓ આ પ્રમાણે હતી: પાંચ પલિસ્તી રાજાઓ, બધાજ કનાનીઓ, સિદ્ધોનીઓ અને બખાલ હેર્મોન પર્વતથી માંડીને લબો-હમાથ સુધી લબાનોન પર્વતના વિસ્તારમાં વસતા હિવ્વીઓ. ૨૬આ પ્રજાઓ ઈસાએલીઓની કસોટી માટે હતી અને જોવા કે યહોવાએ

જે આજાઓ મૂસા મારફતે તેઓના પિતૃઓને આપી હતી તે ઈસાએલી નવી પેઢી પાળશે કે નહીં.

૨૭આમ ઈસાએલીઓ, કનાનીઓ, હિતીઓ, અમોરીઓ, પરિજીવીઓ, હિવ્વીઓ અને યબુસીઓ ભેગા રહેવા લાગ્યા. ઈસાએલીઓએ તે લોકોની કન્યાઓનો પત્નીઓ તરીકે સ્વીકાર કરવા માંઝો અને પોતાની કન્યાઓને બીજી પ્રજાઓના પુત્રોની સાથે પરણાવવા માંડી, અને તેમના દેવોની પૂજા કરી.

પ્રથમ ન્યાયાધીશ ઓથનીએલ

૨૮આમ ઈસાએલીઓ દેવની દિનમાં દુષ્પ પાપી થઈ ગયા. પોતાના દેવ યહોવાને છોડી બખાલદેવ અને અશેરોથની પૂજા કરવા લાગ્યા. ૨૯આથી ઈસાએલીઓ ઉપર યહોવાનો કોપ ભભૂકી ઊઠ્યો અને તેણે તેમને અરામ-નાહરાઈમના રાજા કૂશાન-રિશાથાઈમના દ્વારા હરાવ્યા, અને આઈ વર્ષ સુધી તેઓએ તેની ગુલામી કરી. ૩૦ન્યાર પછી ઈસાએલીઓએ યહોવાને ઘા નાખી અને તેણે તેમને ઉગારવા માટે એક માણસ મોકલ્યો. એ કાલેબના નાના ભાઈ કનાઝનો દીકરો ઓથનીએલ હતો. ૩૧યહોવાનો આત્મા તેની સાથે હતો યહોવાએ તેને શક્તિ આપી હતી અને તે ઈસાએલીઓનો ન્યાયાધીશ બન્યો. તેણે ઈસાએલીઓને યુદ્ધમાં દોર્યાં અને અરામના રાજા કૂશાનને હરાવવા માટે યહોવાએ તેની સહાય કરી. ૩૨આમ, ઓથનીએલ બિન કનાઝનું અવસાન થયું ત્યાં સુધી દેશમાં ૪૦ વર્ષ શાંતિ રહી.

ન્યાયાધીશ એહૂદ

૩૩ન્યાર બાદ ફરી એકવાર ઈસાએલીઓએ તેમના વર્તન દ્વારા યહોવા સામે પાપ કરવાનું શરું કર્યું, તેથી યહોવાએ મોઆબના રાજા એજલોનને શક્તિશાળી બનાવ્યો અને તેણે ઈસાએલીઓ સામે મોકલ્યો. ૩૪એજલોને અમોરીઓને અને અમાલેકીઓને ભેગા કરી ઈસાએલીઓ ઉપર હુમલો કર્યો અને તાલનગર ધરીખો ખજૂરીઓનો પ્રદેશ જીતી લીધું. ૩૫અદ્ધાર વર્ષ પર્યત ઈસાએલીઓ મોઆબના રાજા એજલોનના તાબામાં રહ્યાં.

૩૬ન્યારબાદ તેઓએ યહોવાને પોતાને બચાવવા પોકાર કર્યો તેથી યહોવાએ એક વ્યક્તિને બિન્યામીનના કુણસમૂહના ગેરાના પુત્ર એહૂદને ઊભો કર્યો. તે ડાબોડી હતો, ઈસાએલીઓએ તેણે ખંડણી સાથે મોઆબના રાજા એજલોન પાસે મોકલ્યો. ૩૭એહૂદે પોતાના માટે દોઢ્ફુટ લાંબી બેધારી તલવાર બનાવી. અને પોતાની જમણી બાજુ કપડાં સાથે બાંધી દીધી.

૩૮ન્યારબાદ એહૂદે મોઆબના રાજા એજલોનને ખંડણી આપી. એજલોન શરીરે બહુ પુષ્પ હતો. ૩૯ખંડણી અર્પણ આપી રહ્યાં પછી એહૂદે ખંડણી ઉપાડી લાવનારા સાથીઓને પાછા મોકલી દીધા. ૪૦પણ તે પોતે નિલ્ગીલાની મૂર્તિઓ પાસે રાજા આગળ પાછો ફર્યો અને કર્યું, “હે રાજા, મારે આપને એક ખાનગી સંદેશો આપવાનો છે.”

રાજાએ તેને ચૂપ રહેવાનો હુકમ કર્યો અને પોતાના બધા સેવકોને રાજાએ બહાર મોકલી દીધા.

20રાજા તેના મહેલમાં ઉપલા માળે આવેલા પોતાના વરંડાના શીતળ ભાગમાં હતો જ્યારે તે એકલો હતો ત્યારે એહૂદ તેની પાસે ગયો અને તેને ગુપ્ત રીતે કંધું, “મારે આપને દેવનો એક ગુપ્ત સંદેશ આપવાનો છે.”

એટલે એગ્લોન પોતાના આસન ઉપરથી ઊભો થઈ ગયો; 21અને એહૂદ પોતાના ડાબા હાથે જમણે પડખેથી તલવાર ઘેંચી કાઢીને રાજાના પેટમાં ઊડે સુધી હુલાવી દીધા. 22તલવારના પાના પછી મૂઠ પણ અંદર ઊતરી ગઈ અને તેના ઉપર ચરબી ફરી વળી, કારણ, એહૂદ તલવાર પાછી ઘેંચી કાઢી નહોતી.

23પછી એહૂદ બહાર જઈ ઓરડીના બારણાં બંધ કરીને તાણું મારી દીધું. 24તેના ચાલ્યાં ગયા પછી એગ્લોનના નોકરો આવ્યા અને બારણાંને તાણું જોઈ તેમણે ધાર્યું કે રાજા કંડી ઓરડીના અંદરના ભાગમાં બાથરૂમમાં ગયા હશે. 25લાંબા સમય સુધી રાહ જોયા પછી પણ રાજાએ બારણું ના ઉંઘાડ્યું ત્યારે તેઓને ચિંતા થઈ અને ચાવી લાવીને કણ ઉંઘાડી, બારણું ખોલીને જોયું તો તેઓનો રાજા જમીન પર મરેલો પડ્યો હતો.

26ને લોકો રાહ જોતા હતાં તે દરમ્યાન એહૂદ ભાગી ગયો. તે પત્થરની ખીણો ઓળંગીને સેઈરાહ સુધી પહોંચી ગયો હતો. 27એજાઈમના પહાડી પ્રદેશમાં આવીને તેણે રણશિંગડુ વગાડ્યું અને ઈસાએલી લોકો ટેકરી પરથી નીચે આવ્યા અને તેને અનુસર્યા. 28તેણે તેઓને કંધું, “મારી પાછળ આવો! કારણ, યહોવાએ તમારા દુશ્મન મોઆભીઓને તમારા હાથમાં સૌંપી દીધા છે.”

આથી તેઓ તેની પાછળ નીચે ઊતરી આવ્યા અને તે લોકો જે ઘાટેથી વર્દન નદી ઓળંગવાના હતાં તે કબજે કરી લીધા અને તેઓએ એક પણ જણને સીમા ઓળંગીને જવા દીધો નહીં. 29ને પછી તેમણે મોઆભીઓ પર હુમલો કરી તેઓના આશરે 10,000 શૂરૂવિર ખડતલ મોઆભી યોદ્ધાઓને મારી નાખ્યા. એક પણ બચવા ન પામ્યો. 30ને દિવસે મોઆભીઓને ઈસાએલીઓ આગળ નમવું પડ્યું, પછીના 80 વર્ષ સુધી દેશમાં શાંતિ રહી.

ન્યાયાધીશ શમગર

31એહૂદ પછી આનાથનો પુત્ર શમગર ન્યાયાધીશ બન્યો. તેણે 600 પલિસ્તીઓને મારી નાખ્યાં. તેણે ઈસાએલી પ્રજાને ઉગારી હતી.

પ્રભોધિકા દબોરા ન્યાયાધીશ

4 એહૂદના મૃત્યુ પછી ઈસાએલી પ્રજાએ ફરી એક વાર યહોવાની ઈચ્છા પ્રમાણે ઈસાએલીઓને હાસોરમાં રાજ કરનાર કનાની રાજા યાબીના હાથે પરાજીત કરાયા હતાં. તેના સેન્યના સેનાપતિનું નામ સીસરો હતું જે હરોશેથ-

હગોઈમમાં રહેતો હતો. યાબીન પાસે લોખંડના 900 રથ હતાં અને 20 વર્ષ સુધી તેણે ઈસાએલીઓ ઉપર ભારે જુલમ ગુજર્યો હતો, તેથી તેઓએ યહોવાને સહાય માટે પોકાર કર્યો. ક્ષેત્રથી વખતે લપીદોથની પત્ની દબોરા ઈસાએલીઓની ન્યાયાધીશ હતી. તે પ્રભોધિકા હતી, કંઝાઈમના પહાડી પ્રદેશમાં રામા અને બેથેલની વચ્ચે એક મોટું તાડનું જાડ હતું. તેની નીચે તે બેસતી હતી. અને ઈસાએલીઓ ત્યા તેમના ન્યાય વિષે નિર્ણય કરવા માટે આવતા હતાં. એક દિવસ દબોરાએ નફતાલી પ્રાંતના ક્રેદેશમાં રહેતા અબીનોમના પુત્ર બારાકને તેડાવ્યો અને તેને કંધું કે, “ઈસાએલના દેવ યહોવાએ તને આ હુકમ કર્યો છે, ‘નફતાલી અને જબુલોનના કુણસમૂહોમાંથી 10,000 સૈનિકોને લઈને તાબોર પરવત ઉપર જા. 7હું યાબીના સેનાપતિ સીસરાને તેના રથો અને યોજાઓ સાથે કિશોન નથીને કાઠ લઈ આવીશ, પછી હું તેઓને તારા હાથમાં સૌંપી દઈશ, તેથી તું અને ત્યા હરાવી શકે.’”

દબોરાકે તેને કંધું, “તું જો મારી સાથે આવતી હોય તો હું જાઉિ, પણ તું જો મારી સાથે ન આવતી હોય તો હું ન જાઉિ.”

9તેણે જવાબ આપ્યો, “હું તારી સાથે જડુર આવીશ;” પણ સીસરાને જીતવાનું શ્રેય તને મળશે નહીં, કારણ, યહોવા સીસરાને એક સ્ત્રીના હાથમાં સૌંપી દેનાર છે.”

ત્યાર બાદ દબોરા ઊભી થઈ અને બારક સાથે ક્રેદેશ ગઈ. 10બારાક નફતાલી અને જબુલોનના કુણસમૂહો પાસે ગયો અને લોકોને બોલાવ્યા અને લગાભગ 10,000 માણસોને સેન્ય માટે લઈને તે ગયો દબોરા પણ તેની સાથે ગઈ.

11કંની જાતિના હેબેર જે બીજા કેની લોકોથી અલગ પડી ગયો હતો અને તેણે પોતાનો તંબુ ક્રેદેશ નજીક એલોન-સાનીમની પાસે નાખ્યો હતો. કેનીઓ-મૂસાના સાથા હોબાબના વંશજો હતાં. 12સીસરાને સમાચાર મણ્યાં કે અબીનોમના પુત્ર બારાક તેના સેન્ય સાથે તાબોર પરવત ઉપર ગયા છે. 13એટલે સીસરાએ પોતાના બધા 900 લોખંડના રથોને તેમજ પોતાના બધા સૈનિકોને હરોશેથ-હગોઈમથી કિશોન નથી આગળ ભેગા કર્યા.

14ત્યારે બારાકને દબોરાએ કંધું, “જલદી ઊભો થા! યહોવાએ આજે સીસરાને તારા હાથમાં સૌંપી દીધો છે. અયારે પણ યહોવા તારા માટે લડે છે.” આથી બારાક 10,000નું સેન્ય લઈને દુશ્મનો પર હુમલો કરવા તાબોર પરવતના ટોળાવો પરથી નીચે ઘસી આવ્યો. 15યહોવાએ બારાકને સીસરા પર હુમલો કરવા મદદ કરી અને તેના બધા રથ-સૈનિકોને બારાકનું લશ્કર જોઈને બેબાળાં બનાવી દીધાં. સીસરા પોતે રથમાંથી કૂદીને ભાગી ગયો. 16બારાકે તેના સેન્ય સાથે હરોશેથ-હગોઈમ સુધી સીસરાનો રથોનો અને લશ્કરનો પીઠથી પકડયો. સીસરાનું સમગ્ર સેન્ય હણાઈ ગયું એકેય માણસ જીવતો રહેવા પામ્યો નહીં.

17સીસરા ભાગી ગયો અને દોડતો કેની હેબેરની પત્ની યાબીના તંબુએ પહોંચી ગયો. કારણ હાસોરના રાજા યાબીન અને કેની હેબેરના પરિવાર વચ્ચે સારા પારિવારીક સંબંધો

હતાં. 18સીસરાને મળવા માટે યાએલ સામે આવીને ઊભી રહી અને બોલી, “આવો, નામદાર, અંદર આવો, ઉરથો નહીં.” આથી તે તંબુમાં ગયો અને તેણીએ તેને ઘાબળા વડે ઢાંકી દીધો.

19સીસરાએ યાએલને કહ્યું, “મને તરસ લાગી છે, મને પીવા માટે થોડું પાણી આપ.” તેથી તેણીએ તેને દૂધની ભરેલી મશક આપી અને ફરી તેને ઢાંકી દીધો.

20પછી સીસરાએ યાએલને કહ્યું, “તંબુના બારણામાં ઊભી રહે, અને કોઈ મારી તપાસ કરવા આવે અને પૂછે કે અંદર કોઈ છે, તો કહેજે, ‘ના.’”

21પણ તે ખૂબ થાકેલો હતો અને જલદીથી ઘસઘસાટ ચૂઈ ગયો ત્યારે હેબરની પત્ની યાએલે એક હથોડો અને તંબુનો ખીલ્ખો લઈને સીસરાના માથામાં ઠોકી દીધો તેથી સીસરો આમ મૃત્યુ પામ્યો.

22જ્યારે સીસરાને શોધતો શોધતો બારાક ત્યાં આવ્યો ત્યારે યાએલે આવીને તેને કહ્યું, “આવો, તમે જે માણસને શોધો છો તે હું બતાવું.” તે તેની સાથે તંબુમાં ગયો અને ત્યાં તેણે તંબુનો ખીલ્ખો જોયો જે સીસરાના માથામાં હતો અને તે મૃત પડ્યો હતો.

23તેથી તે દિવસે દેવ કનાનના રાજા યાબીનને ઈસાએલીઓ માટે હરાવ્યો. 24ત્યારબાદ ઈસાએલીઓ કનાનના રાજા યાબીન સામેના હુમલાઓમાં વધુને વધુ બળવાન થતા ગયા અને આખરે તેમણે તેનો નાશ કર્યો.

દખોરાનું ગીત

5 તે દિવસે દખોરા અને અભીનોમના પુત્ર બારાકે આ ગીત ગાયું.

“યહોવાની સ્તુતિ કરો, ગુણગાન ગાઓ! કારણ કે ઈસાએલના યોદ્ધાઓ તેયાર હતાં અને એક સક્ષમ નેતા દ્વારા દોરાઈ જવા માટે આગળ આવ્યા.

ઝ્યો રાજાઓ, સાંભળો, હું યહોવાના ગીતો ગાઉં હું, હું ઈસાએલના દેવ યહોવાની સ્તુતિ ગાઉં હું.

4હે યહોવા, તમે સેઈરમાંથી બહાર આવ્યા, તમે અદોમના પ્રદેશમાંથી નીકળ્યા, અને તે સમયે ધરતી ધૂજતી હતી, આકાશ કંપતું હતું, અને વાદળાં પાણી રેડી રહ્યાં હતાં.

જસ્નિનાઈના દેવ, યહોવાની સામે, ઈસાએલના દેવ યહોવાની સામે પર્વતો પણ થરથરી ગયા.

બ્યાનાથના પુત્ર શામ્ગારના સમયમાં, યાએલના સમયમાં, ધોરીમાર્ગો પરની લોકોની અવરજવર થંભી ગઈ, અને લોકોએ નાના રસ્તાઓ પરથી ચાલવાનું શરૂ કર્યું.

7ઓ દખોરા, તું ઈસાએલની માતા સમી પ્રગટી ત્યાં સુધી ઈસાએલનાં બધાં ગામડાંઓ બિલકુલ ઉજ્જવલ-નિર્જન હતાં. ત્યાં ફક્ત મોટા નગરો હતાં. 8ઈસાએલીઓએ નવા દેવ પસંદ કર્યા, પછી તેઓને નગર દરવાજે લડવું પડતું હતું.

ભલે તેઓ સંખ્યાની દ્રાષ્ટિએ 40,000 યોદ્ધાઓ હતાં, પરંતુ તેમની પાસે તલવાર કે બખ્તર નહોતાં!

9હું મારી જાતને શૂરવીર ઈસાએલી સૈનિકોને સોપી દઈશ, યહોવાની સ્તુતિ કરો!

10અરે, ઓ શ્વેત ગર્દબો પર સવારી કરનારાઓ, કિંમતી ગાલીચા પર બેસનારાઓ, પગપાળા પંથ કાપનારાઓ,

11ઓ જળાશયો આગળ એકત્ર થઈને આનંદના પોકારો કરતાં લોકો યહોવાનાં વિજયગીત ગાય છે. યહોવાએ ઈસાએલના બેદૂતોના સૈન્ય વડે મહા ઉદ્ધાર કર્યો છે. યહોવાના લોકોએ દરવાજાઓમાં થઈને કૂચ કરી.

12યહોવાના લોકો નગરમાંથી બહાર દોડી આવ્યા. દખોરા, ઊભી થા અને યહોવાની સ્તુતિ ગાઓ, અભીનોમના પુત્ર બારાક, ઊભો થા, અને દુશ્મનોને પકડી લે.

13પછી યહોવાના લોકોમાંથી બચેલા શક્તિશાળી યોદ્ધાઓની સામે નીચે આવ્યા. યોદ્ધાઓની વિરુદ્ધ તેઓ મારી સાથે નીચે આવ્યા.

14એકાઈમના લોકો જેઓ અમાલેકી વચ્ચે રહેતા હતાં, તે બિન્યામીન, તારા લોકો સાથે નીચે આવ્યા.” માખીરથી સેનાપતિઓ કૂચ કરીને ઘસી આવ્યા, ઝબુલોનના કુણસમૂહના અધિકારીઓ પણ આવી પહોંચ્યા.

15ઈસસાખારના આગેવાનો દખોરા સાથે હતાં: ઈસસાખારના લોકો બારાકની સાથે રહ્યાં, તેના હુકમ્થી તેઓ લડાઈના મેદાનમાં ગયા. પણ રૂબેનના કુણનાં સૈનિકો લાંબા સમય સુધી ચર્ચા કરતા રહ્યાં તેથી તેઓ લડવા માટે ન ગયા.

16કુમ તમે હોરની કંઠમાં બેસી રહ્યાં હતાં? ઘેટાના ટોળા માટે વગાડવામાં આવતું સંગીત સાંભળતા રૂબેનના સૈનિકો લાંબા વખત સુધી ચર્ચા કરતા હતાં.

17યદ્યન નદીની બીજી બાજુએ ગિલયાદના લોકો ઘરમાંજ રહ્યાં, દાનના લોકો વહાંથી પાસે શા માટે રહ્યા? આશેરના લોકો સમુદ્રકંઠ રોકાઈ રહ્યાં, અને તેઓ ખાડી પાસે રાહ જોતા રહ્યાં.

18પણ ઝબુલોનના લોકોએ જીવ જોખમમાં મૂક્યો, નફતાલીના લોકોએ પણ યુદ્ધના મેદાનમાં પ્રાણ આપવાની હિંમત કરી મૃત્યુનો સામનો કર્યો.

19રાજાઓ આવ્યા અને તાઅનાખમાં આવેલી મગિદ્ય નદીની નજીક યુદ્ધ શરૂ થયું. કનાનના રાજાઓ યુદ્ધ ચડ્યા, પણ તેઓને લૂંટ તરીકે ચાંદી ન મળી, જેના માટે તેઓ લડ્યા હતાં.

20આકાશના તારાઓ પણ લડ્યા. તેઓ આકાશમાંના તેમના ભ્રમણ માર્ગમાંથી સીસરા સામે લડ્યા.

21પ્રાચીયિન ડિશોન નદીના ઘસમસતા પૂર તેમને તાજી ગયા, ઓ મારા આત્મા, મજબૂત બન અને આગળ ઘસ.

22જેવા ઘોડાઓ પૂરપાટ દોડવા લાગ્યા કે તેમના દાબડા ભોંય પર પડવાવા લાગ્યા.

23યહોવાનો દૂત કહે છે, “મેરોજ પર શ્રાપ ઊતરશે, તેના વત્નીઓ ઉપર શ્રાપ ઊતરશે.” તેઓ યહોવાને મદદ આવ્યા નહોતાં; યોદ્ધાઓ વિરુદ્ધ યહોવાને મદદ કરવા.

24હેબર કેનીની પત્ની યાએલ બધી સ્ત્રીઓથી વધારે આશીર્વાદિત થશે તંબુઓમાં રહેનારી સ્ત્રીઓમાં એ સૌથી

વધુ ભાગ્યશાળી છે. 25સીસરાએ જ્યારે પાણી માગ્યું તો અણે તેને કિંમતી દૂધ આપ્યું શ્રેષ્ઠ વાટકામાં.

26તેણે હાથ લંબાવીને તંબુનો ખીલો લીધો, અને જમણે હાથે તેણે કારીગરનો હથોડો ઉપાડ્યો, પછી સીસરાના માથામાં તે આરપાર ઠેકી દીધો.

27તે યોએલના ચરણોમાં ઢળી પડ્યો અને જ્યાં પડ્યો ત્યાં જ મરી ગયો.

28સીસરાની મા બારીમાંથી જોવા માટે ડોકુ કાઢે છે, અને મોટેથી ચીસ પાડે છે, “હજુ તેનો રથ આવતો કેમ નથી? હજુ તેના ઘોડા પાછા કેમ ફરતા નથી?”

29તેથી તેણીની સખીઓમાંની સૌથી શાણીએ જવાબ આપ્યો. ચોક્કસ તે પોતાની જાતને કહી રહી હતી.

30“તાં પુષ્કળ વસ્તુઓ લૂંટા હશે અને ભાગ વહેંચતા હશે. પ્રત્યેક યોગ્યાને માટે એક સ્ત્રી, સીસરા માટે બે રંગીન વસ્ત્રો, લૂંટારાની ગરદન માટે ખૂબ મોંધી એક શાલ!”

31આમ, ઓ યહોવા, તમારા સર્વ શત્રુઓ નાશ પામો, પરંતુ તારા ભક્તો ઊગતા પ્રખર સૂર્યની જેમ ઝગડળી તિંદી ત્યારબાદ 40 વર્ષ સુધી દેશમાં શાંતિ રહી.

મિદ્યાનીઓનું ઈસાઅલીઓ સાથે યુદ્ધ

6 ત્યારબાદ ફરીવાર યહોવાની દિનિએ પાપ ગણાય અવું આચરણ ઈસાઅલી પ્રજાએ કર્યું. અને તેણે તેઓને સાત વર્ષ સુધી મિદ્યાનીઓના હાથમાં સોંપી હેરાન-પરેશાન કર્યા.

ઈસાઅલી પ્રજા કરતાં મિદ્યાનીઓ વધારે શક્તિશાળી હતાં એટલે મિદ્યાનીઓની કૂરતાથી પોતાને બચાવવા માટે ઈસાઅલી પ્રજાને પર્વત પર ટેકરીની ગુફાઓમાં અને અન્ય ગુપ્ત જગ્યાએ ભરાઈ જવું પડ્યું. જગ્યારે જગ્યારે ઈસાઅલી પ્રજા પોતાના ખેતરોમાં વાવણી કરતી ત્યારે ત્યારે મિદ્યાનીઓ, અમાલેકીઓ અને બીજી પૂર્વની પ્રજાઓ આવીને તેમના ઉપર હુમલો કરતી. જેણો છેક ગાજા સુધીના પ્રદેશમાં પડાવ નાખીને ત્યાં નિવાસ કરતા, તેઓ ત્યાં રહેતા અને લોકોના પાક અને કાપણીનો નાશ કરતા. તેઓ ઈસાઅલીઓ માટે કશું જ ખાવાનું રહેવા દેતા નહીં, નહીં ધેણું, નહીં બકરી, નહીં બળદ કે નહીં ગઘેડું.

ક્રતેઓ તેમના હોર અને તેમના તંબુઓ સાથે ટોળાબંધ ચડી આવતા, અને લોકો ઉપર મધમાખી ની જેમ ત્રાટકતા એમનાં ઊટ ગણ્યા ગણાય એમ નહોતાં, અને તેઓ બધાં ભૂમિનો નાશ કરવા આવતા. 3બામ ઈસાઅલીઓ મિદ્યાનીઓ આગળ લાચાર હતાં.

7આથી ઈસાઅલીઓએ મિદ્યાનીઓ સામે મદદ મેળવવા યહોવાને પોકાર કર્યો. 8ત્યારે યહોવાએ એક પ્રબોધક દ્વારા સંદેશો મોકલ્યો, તેણે તેઓને કહ્યું, “ઈસાઅલના દેવ યહોવા જે કહે છે તે આ છે; તમને મિસરમાંથી મેં બહાર કાઢ્યા હતાં અને તમને ગુલામીમાંથી મુક્ત કર્યા હતાં. મિસરીઓના અને તમારા ઉપર જુલમ ગુજરાનારાઓના હાથમાંથી તમને છોડાવનાર હું હતો. આ લોકોને મેં તમારી સામેથી હાંકી

કાઢ્યા હતાં, અને તેમની જમીન તમને આપી હતી.’ 10મે તમને કંબું હતું ‘હું તમારો દેવ યહોવા છું’ તમે જે અમોરીઓના દેશમાં અત્યારે વસો છો તેમના દેવોની પૂજા કરશો નહીં.’ પણ તમે મારી વાત સાંભળી નથી.”

ગિદ્ધિયોનની મુલાકાતે યહોવાનો દૂદ

11એક દિવસ યહોવાનો દૂદ અભીએજરી કુંઠબના યોઆશની માલિકોના ઓફા ગામે ગયો હતો અને ઓકના ઝાડ નીચે બેઠો. યોઆશનો પુત્ર ગિદ્ધિયોન મિદ્યાનીઓની નજર નપડે માટે દ્રાક્ષના ક્રોલુમાં ઘઉં જૂડતો હતો. 12યહોવાના દૂદે તેને દર્શન દઈને કહ્યું, “મહાન યોગ્ય, યહોવા તારી સાથે છે.”

13ત્યાર પછી ગિદ્ધિયોને કહ્યું, “મારા યહોવા, જો યહોવા સાચેજ મારી અને ઈસાઅલીઓની પડખે હોય તો અમને આ બધું શું થયું? અમારા પિતૃઓએ અમને યહોવાના પ્રયંડ ક્રાર્યો વિષે કહ્યું હતું જગ્યારે તેઓ તેમને મિસરમાંથી બહાર લઈ આવ્યા હતાં, અને જગ્યારે તેઓએ આ વિષે વાત કરી ત્યારે તેઓએ અદભૂત શર્યો અને મહાન ઘટનાનું વર્ણન કર્યું હતું. તે બધાં કર્યા ગયા? હવે આજે તો યહોવાએ અમારો ત્યાગ કર્યો છે અને અમને મિદ્યાનીઓના હાથમાં સોંપી દીધા છે.”

14પછી યહોવાએ તેના તરફ વળીને કહ્યું, “જો, અને તારી તાકાતથી તું ઈસાઅલીઓને મિદ્યાનીઓના હાથમાંથી છોડાવ. હું પોતે જ તને મોકલું છું.”

15ગિદ્ધિયોને કહ્યું, “પણ, યહોવા, હું ઈસાઅલીઓને કેવી રીતે છોડાવી શકું? તમે જાણો છો કે મારું કુળસમૂહ મનાશશાના વંશમાં નબળામાં નબળું છે, અને મારા બાપના કુંઠબમાં હું સૌથી નાનો માણસ છું.”

16ત્યારે યહોવાએ કહ્યું, “હું તારી મદદમાં રહીશ અને તું મિદ્યાનીઓને તેઓ જાણો એકજ માણસ હોય તેમ કચી શકીશ.”

17ગિદ્ધિયોન યહોવાને કહ્યું, “જો તમે મારા પર પ્રસન્ન થયા હો તો તમેજ મારી સાથે વાત કરો છો એની કોઈ નિશાની આપો; 18અને જ્યાં સુધી હું તમને અર્પણ લાવીને ના ઘરાવું ત્યાં સુધી અહીંથી ચાલ્યા જશો નહીં.”

યહોવાએ કહ્યું, “તું પાછો આવે ત્યાં સુધી હું અહીંજ રહીશ.”

19આથી ગિદ્ધિયોને જલ્દી ઘેર જઈને એક લવારું લઈને રંધ્યું તથા એક અઙ્ગાહ * લોટની બેખમીર રોટલી બનાવી. તેણે માંસ એક ટોપલીમાં મૂક્યું. રસો તપેલીમાં લીધો અને તે બધું તે ઓકના ઝાડ નીચે લાવ્યો અને તેણે યહોવાને ઘરાવ્યું.

20યહોવાના દેવદૂતે કહ્યું, “માંસ અને રોટલી આ ખડક ઉપર મૂક અને તેના પર રસો રેડી દે.” ગિદ્ધિયોને તે પ્રમાણે કર્યું.

૨૧ત્યારે યહોવાના દૂતે પોતાના હાથમાંની લાકડી લંબાવીને તેની અણી માસને અને ભેખમીર રોટલીને અડાડી. તરત જ ખડકમાંથી અગ્રિ પ્રગટયો અને તે માસને તથા રોટલીને સ્વાહા કરી ગયો. અને એ જ ક્ષણે યહોવાનો દૂત અલોપ થઈ ગયો. ૨૨ગિદિયોને ત્યારે જાણ્યું અને તેને ખાતરી થઈ કે એ યહોવાનો દૂત હતો. અને તે બોલી ઉઠયો, “મને અફસોસ! ઓ યહોવા સર્વસમર્થ, કારણ કે મેં યહોવાના દૂતને મોઢ મોંઢ જોયો છે.”

૨૩પણ યહોવાએ તેને કહ્યું, “શાંતિ રાખ, ડરીશ નહીં, તું મરી નહીં જાય.” ૨૪ત્યાર બાદ ગિદિયોન ત્યાં ગયો અને ત્યાં યહોવાને માટે એક વેદી બાંધી અને તેનું નામ ‘યહોવાની શાંતિ’ પાડ્યું. આજના દિવસે પણ એ વેદી “યહોવાની શાંતિ” યહોવા શાલોમઃ આજીં નગરમાં છે જ્યાં અભીએજરીનું કુટુંબ વસે છે.

બાયાલની વેદીને ભાંગતો ગિદિયોન

૨૫તે રાત્રે યહોવાએ ગિદિયોનને કહ્યું, “તારા પિતાનો સાત વર્ષની ઉમરનો શ્રેષ્ઠ બળણ લે. તારા પિતાની જે બાયાલદેવની વેદી છે તે તોડી પાડ. ૨૬અને તેની પાસેની અશેરાદેવીની પ્રતિમાને કાપી નાખ, અને ત્યાર પછી આ ટેકરા ઉપર તારા દેવ યહોવાને માટે યોગ્ય રીતે બાંધેલી વેદી બનાવ. પછી પેલો બીજો બળણ લઈને તે કાપી નાખેલી પ્રતિમાનાં લાકડાં વડે અર્પણ ચઢાવ.”

૨૭પછી ગિદિયોને દસ નોકરોને લઈને યહોવાના કર્યા પ્રમાણે કર્યું. પણ તેને પોતાનાં કુટુંભીજનોની અને ગામ લોકોની બીક લાગતી હતી એથી તેણે આ કામ દિવસે ન કરતાં રાત્રે કર્યું.

૨૮બીજે દિવસે સવારે લોકોની અવરજનર શરૂ થઈ ત્યારે લોકોએ જોયું કે બાયાલની વેદીને તોડી નાખી છે, તેની પાસેની અશેરાદેવીનો સ્તંભ તોડી નાખવામાં આવ્યો છે. તેઓએ એક નવી બાંધેલી વેદી પણ જોઈ જ્યાં બીજા બળણનું અર્પણ કરાયું હતું.

૨૯તેઓ એકબીજાને પૂછ્યા લાગ્યા, “આ કોણે કર્યું?” અને તેમણે તપાસ કરી, આખરે તેઓને ખબર પડી કે, “યોઆશના પુત્ર ગિદિયોને આ કર્યું છે.”

૩૦ત્યારે તેમણે યોઆશને કહ્યું, “તારા પુત્રને બહાર કાઢ, અને મૃત્યુદંડની સજી થશે જ; કારણ, એણે બાયાલની વેદી ઉખાડી નાખી છે અને તેની પાસેની અશેરાદેવીની પ્રતિમા કાપી નાખી છે.”

૩૧પરંતુ યોઆશે તેની સામે ભેગા થયેલાં લોકોને કહ્યું, “તમે શા માટે બાયાલનો પક્ષ લો છો? શા માટે તમે તેને બચાવવા માગો છો? જે કોઈ બાયાલનો પક્ષ કરશે તેને સવાર થતાં પહેલાં મારી નાખવામાં આવશે. જો બાયાલ ખરેખરા દેવ હોય અને કોઈ તેની વેદી તોડી પાડે તો તે પોતાની જાતનો બચાવ કરે. ૩૨ત્યારથી ગિદિયોનનું નામ ‘યેરુભાલ’ પડ્યું, કારણ યોઆશે કહ્યું, “તેણે બાયાલની વેદી તોડી પાડી છે.”

મિધાનીઓને હરાવતો ગિદિયોન

૩૩ત્યારબાદ મિધાનીઓએ, અમાલેકીઓએ અને પૂર્વની અન્ય પ્રજાઓએ ભેગા થઈને યર્દન નદી ઓળંગી બિઝુઅલની ખીણમાં તેમના તંબૂ તાણ્યા. ૩૪પછી યહોવાનો આત્મા ગિદિયોનમાં આવ્યો યુદ્ધમાં જવાનું આહવાન આપવા તેણ રણશિંગારુ કુંકું, તેથી અભીએઝેરના પુરુષો તેની પાસે ભેગા થયા. ૩૫તેણે મનાશાના કુણસમૂહના સમગ્ર પ્રદેશમાં પોતાના માણસો મોકલ્યાં અને ત્યાથી લોકોને બોલાવી લીધા. અને તે બધાં તેની આજુબાજુ ભેગા થયાં તેણે આશેર, જબુલોન અને નફતાલીના લોકોને કાસદો મોકલ્યા અને તે કુણસમૂહનોના લોકો પણ તેણે આવી મળ્યાં.

૩૫પછી ગિદિયોને દેવને પૂછ્યું “તમે મને વચન આપ્યું છો તે મુજબ તમે કહ્યું છો કે તમે ઈસાએલીઓને બચાવશો, અતેથી હું આ ઘઉં જૂડવાની જમીન ઉપર ઉન પાથરું છું, જો એ ઉન ઉપર જ ઝાકળ જોવામાં આવે અને બધી જમીન સૂડી હોય, તો હું સમજુશ કે તમે વચન આપ્યા પ્રમાણે મારા હાથે ઈસાએલીઓને બચાવવાના છો.”

૩૬અને એ જ પ્રમાણે થયું. બીજા દિવસે તે સવારમાં વહેલો ઉઠયો, અને તેણે ઉનને નીચોવ્યું, તો તેમાંથી કટોરો ભરાય એટલું ઝાકળ નીકળ્યું.

૩૭પછી ગિદિયોને દેવને કહ્યું, “મારા પર કોપ ન કરશો, હજુ એક વાર મને બોલવા દો. હજુ એક વખત મને ઉન દ્વારા તમારી કસોટી કરવા દો. આ વખતે ઉન ક૊રુંજ રહે અને માત્ર ચારેબાજુ જમીન ઉપર જ ઝાકળ પડે એમ કરો.”

૩૮તે રાત્રે તેણે માઝ્યું તે પ્રમાણે દેવે કર્યું, ઉન ક૊રુંજ રહ્યું અને જમીન ઉપર ઝાકળ પડ્યું.

૭ યેરુભાલ એટલે કે ગિદિયોન અને તેની સાથેના બધા લોકો વહેલા ઉઠયા અને તેમણે હરોદના ઝરણા નજુક પોતાની છાવણી નાખી. મિધાનીઓની છાવણી ઈસાએલીઓની ઉંતરે મોરે પર્વતની તળોટીની ખીણના પ્રદેશમાં હતી.

૨૫હોવાએ ગિદિયોનને કહ્યું, “તારી પાસે લશ્કરમાં ઘણા બધાં સૈનિકો છે એટલી મોટી સંખ્યામાં કુંહું તેમને મિધાનીઓ સામે યુદ્ધમાં મોકલવા ચાહતો નથી, કારણ કે તેઓ કદાચ બડાશ મારીને કહે કે, તેઓ પોતાના શોર્યથી જુત્યા છે. નહીં કે યહોવાની શક્તિથી. અમાટે તું એ લોકોમાં જાહેરાત કર કે, ‘જે કોઈ ડરનો માર્યો થથરતો હોય તો તે તરત જ ગિલયાદ પર્વત છોડીને ઘેર પાછો ચાલ્યો જાય.’”

ત્યારે 22,000 સૈનિકો પાછા ઘેર ગયા અને 10,000 બાકી રહ્યાં. ૪૫પછી યહોવાએ ગિદિયોનને કહ્યું, “હજુ પણ સંખ્યા મોટી છે. તમારું લશ્કર વિશાળ છે. તેઓને પાણીના ઝરણ પાસે લાવ; ત્યાં હું નક્કી કરીશ કે તારા બદલે કોણ જશે. હું જો તને એમ કહું કે, ‘આ માણસ તારી સાથે આવશો’ તો તે તારી સાથે આવશો, અને હું જ્યારે તને એમ કહું કે, પેલો માણસ તારી સાથે નહીં આવે’ તો તે તારી સાથે નહીં આવે.”

કણિદિયોન બધા લોકોને પાણીના ઝરા પાસે લઈ ગયો. જ્યાં યહોવાએ તેને કંધું, “જે લોકો કૂતરાની જેમ પોતાની જીભ વડે પાણી પીશે તેમને એક બાજુ રાખ અને જેઓ પાણી પીવા માટે ઘૂંઠણિયે પડે તેમને બીજા સમૂહમાં રાખ.”

કૂતરાની જેમ જીભ વડે પાણી પીનારા લોકોની સંખ્યા 300 હતી. બાકીના બધા પાણી પીવા માટે ઘૂંઠણિયે પડ્યા હતા.

7પછી યહોવાએ ગિદિયોનને કંધું, “જીભથી પાણી પીનારા માણસોની સંખ્યા 300 છે. આ 300 માણસ દારા હું તને જુત અપાવીશ અને મિધાનીઓને તારા હાથમાં સોંપી દઈશ; બાકીના બધા સૈનિકો પોતાપોતાને ઘરે પાછા જાય.”

8તેથી ગિદિયોને 300 માણસોને રાખીને બાકીના બધાને ઘરે પાછા મોકદ્યા, પણ આ માણસોએ ખોરાક અને રણશિંગા પોતાના માટે રાખી લીધા.

મિધાનીઓની છાવણી તેઓની છાવણીની નીચેની ખીણમાં હતી. જે દિવસે રત્ને યહોવાએ ગિદિયોનને કંધું, “ઉઠ, તારું સૈન્ય લઈને તું તાબડતોબ મિધાનીઓની છાવણી પર હુમલો કર, કારણ, મેં તેમને તારા હાથમાં સોંપી દીધા છે. 10પણ જો તને હુમલો કરતા ડર લાગતો હોય તો પહેલા તું એકલો તારા નોકર પુરાહ સાથે છાવણીમાં જા, 11તેઓની વાત ધ્યાનથી સાંભળ, અને તને પુષ્કળ પ્રોત્સાહન મળશે.”

તેથી તે પોતાના નોકર પુરાહને લઈને રાતના અંધારામાં દુઃખનોની છાવણીમાં-મિધાનીઓની લશકરી ટૂકડી પાસે ત્યા ગયો. 12મિધાનીઓ, અમાલેકીઓ તથા પૂર્વની અન્ય પ્રજાઓ અસંખ્ય સૈનિકોની સાથે તીડોની જેમ ખીણમાં પથરાયેલી હતી, તેમની પાસે દરિયાની રેતીની જેમ પથરાયેલા અસંખ્ય ઊટ હતા.

13જ્યારે ગિદિયોન ત્યાં પહોંચ્યો ત્યારે એક માણસ બીજા માણસને પોતાના સ્વપ્નની વાત કહેતો હતો; તે બોલ્યો, “મને એવું સ્વપ્ન આવ્યું કે એક જવની રોટલી મિધાનીઓની છાવણીમાં ગબડતી ગબડતી આવી અને એક તંબૂ આગળ પહોંચતાં તેની સાથે અથડાઈ એટલે તંબૂ તૂટી પડયો.”

14બીજા માણસે જવાબ આપ્યો, “જરૂર, એ ઈસાએલી યોઆશના પુત્ર ગિદિયોનની તલવાર જ હોવી જોઈએ. તારા સ્વપ્નનો એ જ ખુલાસો હોઈ શકે. દેવે મિધાનને અને એના આખા સૈન્યને ગિદિયોનના હાથમાં સોંપી દીધા છે.”

15જ્યારે ગિદિયોને સ્વપ્ન અને તેનો ખુલાસો સાંભળ્યો ત્યારે તેણે દેવની ઉપાસના કરી અને પછી ઈસાએલીઓની છાવણીમાં જઈને બોલ્યો, “ઉઠો, યહોવાએ મિધાનીઓની છાવણી અને લોકો તમારા હાથમાં સોંપી દીધા છે,” 16તેણે 300 સૈનિકોનું સૈન્ય લીધું અને તેને ત્રણ ટૂકડીઓમાં વહેંચી નાખ્યું, તેણે દરેક માણસને એક રણશિંગડુ આપ્યું અને એક ખાલી બરણી તેમાં મશાલ મૂકીને આપી. 17પછી તેણે તેમને કર્દું, “મારા ઉપર નજર રખણો, છાવણી પાસે પહોંચતાં જ હું જેમ કરું તેમ કરજો, 18જ્યારે હું અને મારા માણસો અમારાં રણશિંગડાં વગાડીએ ત્યારે તમે પણ છાવણીને ફરતે

તમારા રણશિંગડાં વગાડજો, અને પોકાર કરજો કે, ‘યહોવાનો જય! ગિદિયોનનો જય!’

19મિધાન પાસે ગિદિયોન અને તેની સાથેના 100 માણસો મધરાતની ચોકીની શરૂઆતમાં, જ્યારે તેઓએ સંત્રીઓ હજુ હમણાં જ બદલ્યા હતા. ત્યાં છાવણીમાં પહોંચ્યા એ લોકોએ તેમના રણશિંગડાં ફૂક્યાં અને હાથમાંની બરણીઓ ફોડી નાખ્યી.

20ગિદિયોનના લશકરની ત્રણ ટૂકડીઓએ રણશિંગડાં ફૂક્યા અને બરણીઓ ફોડી નાખ્યી, પછી તેમના ડાબા હાથમાં મશાલો પકડી અને જમણા હાથમાં રણશિંગડા પકડ્યા જેથી તેઓ તેને ફૂકી શકે પછી તેઓએ પોકાર કર્યો, “યહોવાનો જય, ગિદિયોનનો જય!”

21પ્રયેક માણસ છાવણીની ફરતે ગિદયોનના બધાં માણસો પોતાની જય્યાએ ઊભા રહ્યાં હશ્યાં. મિધાની છાવણીના બધાં લોકો ભયથી ચીસ પાડીને ભાગવા લાગ્યાં. 22જ્યારે પેલા 300 માણસો રણશિંગડાં ફૂક્તાં હતાં તેના અવાજથી યહોવાએ શત્રુ-સૈન્યને એવું ગુંચવી નાખ્યું કે છાવણીમાં સર્વત્ર તેઓ બધા અંદરો અંદર લડીને એકબીજાને મારવા લાગ્યા. તેઓનું લશકર સરેરાહની દિશામાં બેથશિંટાહ સુધી અને ટાબાથ નજુક આવેલા આબલ-મહોલા સુધી નાસી ગયું.

23પછી ગિદિયોને નફતાલીના, આશેર અને આખા મનાશશાના કુણસમૂહોના પ્રદેશના ઈસાએલીઓને તેને મદદ કરવા બોલાવડાયા અને તેમણે નાસી ગયેલા મિધાનીઓનો પીછો પકડ્યો. 24પછી ગિદિયોને અફાઈમના જમગ્ર પહાડી પ્રદેશમાં પોતાના સંદેશવાહકો મોકદ્યા અને જાહેર કરવાયાં કે, “ઉત્તરી આવો, મિધાનીઓનો સામનો કરો અને તેઓ નદી પાર ઉત્તરે તે પહેલા બેથબારાહથી ર્યાંન નદીના બધા પાણીવાળા સ્થળો કબજે કરી લો.”

જેથી અફાઈમના કુણસમૂહને ભેગું કરવામાં આવ્યું, અને તેમણે બેથબારાહ સુધીના ર્યાંન નદીના તમામ પાણીવાળા સ્થળો કબજો કરી લીધા. 25તેમણે મિધાનીઓના બે સરદારો ઓરેબ અને જાબેને જીવતા કેદ પકડ્યા. ઓરેબને ઓરેબ ખડક પાસે મારી નાખવામાં આવ્યો અને જાબેને જાબેના દ્રાક્ષાકુડ * પાસે મારી નાખવામાં આવ્યો. તે પછી પણ તેઓએ ફરીથી મિધાનીઓનો પીછો કરવો ચાલુ રાખ્યો, અને તેઓ ઓરેબ અને જાબેના માથાં ર્યાંન પેલે પાર ગિદિયોન લઈ આવ્યા.

8 અફાઈમ કુણના આગેવાન લોકોએ ગિદિયોન પર રોષે ભરાઈને કર્દું, “તમે અમારી સાથે આવો વર્તાવ શા માટે કર્યો? તમે મિધાનીઓ સાથે લડવા માટે ગયા ત્યારે તમે અમને શા માટે ના બોલાવ્યા? આમ એમને તે લોકોએ સખત ઠપકો આપ્યો.”

ઓરેબને ... જાબેના દ્રાક્ષાકુડ જે જગ્યા પર ઓરેબને મારી નંખાયો હતો તેને ઓરેબનો ખડક કહેવામાં આવે છે. અને જ્યા જાબેનને મારી નંખાયો હતો તેને જાબેના દ્રાક્ષાકુડ કહે છે.

૨૫પણ ગિદ્ધિયોને કહ્યું, “તમારી તુલનામાં મેં જે કર્યું છે એ તો કર્દી વિસાતમાં નથી. તમે ઓજાઈંગમના લોકોએ જે કર્યું છે તે મારા સમગ્ર કુળ કુંબે જે કર્યું છે તેના કરતાં કયાંય ચારિયાતું છે. ઉદ્વે તમારા જ હાથમાં મિધાનીઓના સરદારો આઓરેબ અને ઝાંબને સુપ્રત કર્યા તેની તુલનામાં મેં શું કર્યું છે?” ત્યારે જ તેઓ શાંત થયા.

બે રાજાઓ કષ્ટે કરતો ગિદ્ધિયોન

૪૩૦૦સો સૈનિકો સાથે ગિદ્ધિયોન ર્યાન નદી ઓળંગી ગયો તેઓ બધા ખૂબ થાકેલા હોવા છતાં દુશ્મનોનો પીછો છોડતા નહોતા. ૨૫પછી ગિદ્ધિયોને સુક્કોથના લોકોને કહ્યું, “મારા સૈનિકોને ખાવા માટે થોડી રોટલી આપશો? એ લોકો ખૂબ થાડી ગયા છે, અને અમે હજુ મિધાની રાજાઓ જેબાહ અને સલ્લુનાનો પીછો કરી રહ્યાં છીએં.”

૫પણ સુક્કોથના આગેવાનોએ કહ્યું, “તમારા સૈનિકોને અમે શા માટે ખાવા માટે રોટલી આપીએ? તમને એટલી ખાતરી છે કે તમે જેબાહ અને સલ્લુનાને પકડી શકશો? નિષ્ફળ જાઓ તો તેઓ પાછા આવીને અમારો નાશ કરે.”

૭અટલે ગિદ્ધિયોને તેમને ચેતવણી આપી, “ઠીક જયારે યહોવા જેબાહ અને સલ્લુનાને મારા હાથમાં સોંપી દેશ ત્યારે હું કાંટા ઝાંખરા વડે તમારી ચામડી ઊરડી નાખીશ અને તમને માર મારીશ.”

૮ગિદ્ધિયોન ત્યાંથી પનુઅલ ગયો, અને ત્યાંના લોકો પાસે ખોરાકની માંગણી કરી. તેઓએ પણ સુક્કોથના આગેવાનો જેવો જ જવાબ આપ્યો. ૭આથી તેણે પનુઅલના લોકોને પણ કહ્યું, “જયારે હું યુદ્ધ પૂરું કરીને સુરક્ષિત પાછો આવીશ ત્યારે તમારો આ ડિલ્લો થોડી પાડ્યા વિના નહીં રહું.”

૧૦ને સમયે જેબાહ અને સલ્લુના એમના 15,000ના સેન્ય સાથે કર્કોરમાં હતાં. પૂર્વની પ્રજાઓમાંથી ફક્ત એટલા જ બચી ગયા હતાં. એમના 1,20,000 માણસો તો યુદ્ધમાં માર્યા ગયા હતાં ૧૧ગિદ્ધિયોન, નોંધા તથા યોઝખાહની પૂર્વ તંબુ રહેવાસીઓના માર્ગ આવેલા મિધાનિઓની છાવણીમાં ગયો અને મિધાનના લશકર ઉપર ઓચિંતો છાપો માર્યો. ૧૨જેબાહ અને સલ્લુના બંને રાજાઓ ભાગી ગયા, પરંતુ ગિદ્ધિયોને તેમનો પીછો પકડીને તેઓને જીવતા કેદ કર્યા, અને પછી તેણે સમગ્ર લશકરને ભયભીત કરી નાખ્યું તેમના સમગ્ર સૈન્યને વેરવિભેર કરી નાખ્યું.

૧૩ત્યારબાદ યોઆશનો પુત્ર ગિદ્ધિયોન યુદ્ધમાંથી હેરેસ ઘાટને માર્ગ પાછો ફરતો હતો. ૧૪ત્યારે તેણે સુક્કોથના એક યુવાનને પકડીને તેની પાસેથી ૭૭ વડીલો અને આગેવાનોનાં નામ લખાવી લીધા.

૧૫ત્યારબાદ ગિદ્ધિયોન સુક્કોથના લોકો સમક્ષ આવ્યો અને તેઓને કહ્યું, “આ રહ્યાં જેબાહ અને સલ્લુના, જેમને વિષે તમે મને ટોણો માર્યો હતો અને કહ્યું હતું કે ‘તારા હાથમાં જેબાહ અને સલ્લુના થોડાજ આવી ગયા છે’ કે અમે તારા થાકેલા તથા ભૂખ્યા માણસોને ખાવાનું આપીએ?” ૧૬પછી તેણે સુક્કોથ નગરના વડીલોને પકડ્યા અને વગડાનાં કાંટા

અને જાખરાં વડે માર મારીને તેમને પાઠ ભણાવ્યો. ૧૭ત્યારબાદ તે પનુઅલ ગયો અને ત્યાનો ડિલ્લો થોડી પાડી ત્યાંના લોકોની હત્યા કરી.

૧૮પછી તેણે જેબાહ અને સલ્લુનાને પૂછ્યું, “તમે તાબોરમાં જે લોકોને મારી નાખ્યા તે કોના જેવા હતાં?”

તેઓએ કહ્યું, “તેઓ તમારા જેવા જ હતા. તેઓએ તમારા જેવા જ વસ્ત્રો પરિધાન કર્યા હતાં, અને તેઓ રાજકુવરો જેવા દેખાતા હતાં.”

૧૯ગિદ્ધિયોને કહ્યું, “તો પછી તેઓ મારા ભાઈઓ જ હોવા જોઈએ. મારી સગી માના પુત્રો, હું યહોવાના સમ ખાઈને કહું છું કે તમે જો તેમને જીવતા જવા દીધા હોત તો મેં તમારા પ્રાણ લીધા ના હોત. અને મેં તેમને જીવતા થોડી મૂક્યા હોત.”

૨૦પછી ગિદ્ધિયોને પોતાના સૌથી મોટા પુત્ર યેથરને કહ્યું, “ઉઠ, અને આ લોકોને મારી નાખ.” પરંતુ તેના પુત્રએ તલવાર ખેંચી નહીં, તે હજુ નાદાન હતો એટલે તેની હિંમત ચાલી નહીં.

૨૧પરંતુ જેબાહ અને સાલ્લુનાએ કહ્યું, “તમે, જાતેજ અમારો સંહાર કરો, કારણ, જો માણસ ખરેખર મજબૂત હશે તો તે પોતજ તે કરશો.” પછી ગિદ્ધિયોને તે બંનેને મારી નાખ્યા અને તેમના ઊટોના શરીર પરથી અલંકારો ઉતારી લીધાં,

અઝોદ બનાવતો ગિદ્ધિયોન

૨૨ત્યારપછી ઈસ્થાએલી લોકોએ ગિદ્ધિઓનને કહ્યું, “તમે અમને મિધાનીઓથી બચાવ્યા છે હવે તમે અમારા રાજ છો, તમારા પુત્રો અને તમારા વંશજો અમારા પર શાસન કરો.” ૨૩પણ ગિદ્ધિયોને ઈસ્થાએલીઓને કહ્યું, “હું તમારા ઉપર રાજ નહીં કરું, તેમજ મારો પુત્ર પણ નહીં કરે, પણ યહોવા તમારા ઉપર રાજ કરશો.”

૨૪પછી તેણે કહ્યું, “મારે તમને એક વિનંતી કરવાની છે, તમારામાંથી પ્રત્યેક વ્યક્તિ મને તમે મેળવેલ લૂટની સામગ્રીમાંથી એક એક બુટી આપી દો.” મિધાનીઓનું લશકર ઈસ્માએલીઓનું બનેલું હતું અને તેઓ કાનમાં સોનાની બુટી પહેરતા હતા.

૨૫પછી તેઓએ કહ્યું, “અમે રાજુ ખુશીથી તે આપીશું.” પછી તેઓએ એક જભ્મો પાથર્યો. પ્રત્યેક વ્યક્તિએ તેમાં લૂટમાં મેળવેલી સોનાની બુટી નાખી. ૨૬ગિદ્ધિયોને મારી લીધલા સોનાની બુટીનું વજન આશરે એક હજાર સાતસો શેકેલ થયું, તેમાં જવેરાત, ગળાનો હાર અને મિધાની રાજાઓએ પહેરેલા કિંમતી વસ્ત્રોનો સમાવેશ થતો નહોતો તેમજ તેમાં ઊટના ગળામાંથી લઈ લેવાયેલા ઘરેણાંઓનો સમાવેશ થતો નહોતો. ૨૭ગિદ્ધિયોને તેમાંથી એક અઝોદ બનાવતો વાયો અને તેઓએ અઝોદ ગિદ્ધિયોન અને તેના પરિવારના પતનનું કારણ થઈ પડ્યું.

ગિદ્ધિયોનનું મૃત્યુ

28આમ, મિથ્યાનીઓ ઈસાએલીઓને તાબે થયા અને ત્યારપણી કદાપિ તેમણે માથું જિયું કર્યું નહીં, અને ગિદ્ધિયોન જીવ્યો ત્યાં સુધી 40વર્ષ દેશમાં શાંતિ રહી. 29યોઆશનો પુત્ર, યેરૂબ્ખઆલ રહેવા માટે પોતાને ઘેર પાછો ફર્યો. 30ગિદ્ધિયોનને ઘણી પત્નીઓ હતી અને 70 પુત્રો હતાં. 31શખેમમાં તેને એક ઉપપત્ની હતી એની દૂખે અભીમેલેખ નામનો પુત્ર અવતર્યો. 32યોઆશનો પુત્ર, ગિદ્ધિયોન અવસાન પાખ્યો ત્યારે ઘણો ઘરડો હતો. તેઓએ તેને અભીએઝેરીયોના પ્રદેશમાં ઓઝાહ નગરમાં તેના પિતા યોઆશની કબરમાં દફનાવવામાં આવ્યો.

33અના અવસાન પછી ઈસાએલીઓ ફરી પાછા દેવને છોડીને દેવદેવીઓની પૂજા કરવા લાગ્યા, અને તેમણે બાલબરીથને ઈષ્ટદેવ તરીકે સ્વીકાર્યા. 34ઈસાએલીઓ આજુબાજુના શત્રુઓથી તેમને છોડાવનાર તેમના દેવ યહોવાને ભૂલી ગયા. 35અને ઈસાએલનું આટાટલું ભલું કરનાર યેરૂબ્ખઆલ કુટુંબને (ગિદ્ધિયોનને) પણ તેઓ વજાદાર નહોતા.

અભીમેલેખ રાજા બન્યો

9 એક દિવસ યેરૂબ્ખઆલનો પુત્ર અભીમેલેખ શખેમમાં તેના મામાઓના ઘેર ગયો હતો અને તેમને અને તેની માતાના કુટુંબના બધા સભ્યોને તેણે કર્યું, 2° તમે શખેમના નાગરિકોને આટલું પૂછી જુઓ કે, 'તમારે માટે શું સારું છે? તમારા ઉપર 70 જણ-યેરૂબ્ખઆલ ના સિંતર પુત્રો-રાજ્ય કરે કે એક જણ રાજ્ય કરે? તેમ એ પણ યાદ રાખજો કે, હું અને તમે એકજ લોહીમાંસ અને હાડકાના બનેલા છીએ.'"

તેના મામાઓએ શખેમના નાગરિકો સાથે વાત કરી અને તેમને આ બધી વસ્તુઓ વિષે પૂછ્યું. તેઓએ અભીમેલેખ અને તેનો પક્ષ લેવાનું નક્કી કર્યું. કારણ કે તેઓએ વિચાર્ય કે "અભીમેલેખની મા તેઓના નગરની વતની છે તેથી તે તેમના ભાઈ જેવો જ છે." 4આથી તેઓએ બાલબરીથના મંદિરમાંથી 70 ચાંદીના સિક્કા કાઢી લીધા અને એ સિક્કા વડે અભીમેલેખ તોફાની અને નકામા લોકોને રોક્યા, જેઓ તેને અનુસરતા હતાં અને તે જે કહે તે મુજબ કરતાં હતાં.

ક્રતેઓને લઈને તે પોતાના ઘેર આજ્ઞાહ ગયો અને ત્યાં એકજ પથ્થર ઉપર તેણે પોતાના 70 ભાઈઓને યેરૂબ્ખઆલ ના પુત્રોને રહેસી નાખ્યા. ફક્ત સૌથી નાનો પુત્ર યોથામ છુપાઈ ગયો તેથી તે ભાગી ગયો. ન્યારબાદ શખેમ અને બથમિલોના બધા લોકો ભેગા મળ્યા અને તેઓએ શેખેમમાં ઊભા કરેલા એલોના થાંબલા નજીક અભીમેલેખને પોતાનો રાજા બનાવ્યો.

યોથામની વર્તા

7જયારે યોથામે આ સાંભળ્યું ત્યારે તે ગેરીજીમ પર્વતના શિખર પર ગયો ત્યાં ઊભો રથ્યો અને મોટા સાદે શખેમના માણસોને કહેવા લાગ્યો;

"ઓ શખેમના લોકો, મારી વાત સાંભળો, અને દેવ, તમને બધાને સાંભળો!

8એક દિવસ બધા વૃક્ષો રાજા પસંદ કરવા ગયાં. તેમણે જૈતૂનના વૃક્ષને કર્યું, "તું અમારો રાજા થા."

9પણ જૈતૂનના વૃક્ષે કર્યું, "શું હું મારું તેલ, જે દેવો અને માનવોને સન્માનવા માટે વપરાય છે, તે છોડીને વૃક્ષો પર રાજ્ય કરવા આવું?" 10પછી વૃક્ષોએ અંજીરના વૃક્ષને કર્યું, "તું અમારા ઉપર રાજ્ય કર."

11પરંતુ અંજીરના વૃક્ષે કર્યું, "શું હું મારાં ફળ અને એની બધી મીઠાશ છોડીને વૃક્ષો ઉપર રાજ્ય કરવા આવું?"

12પછી વૃક્ષોએ દ્રાક્ષના વેલાને કર્યું, "તો તું આવ અને અમારો રાજા થા."

13પણ તેમણે જવાબ આપ્યો, "વૃક્ષાનો રાજા બનવા માટે થઈને દેવ અને માણસોને આનંદિત કરનાર દ્રાક્ષારસ ઉપજાવવાનું હું શા માટે છોડી દઉં?"

14ત્યારે બધાં વૃક્ષોએ કાંટાના છોડને કર્યું, "તો તું આવ અને અમારા પર રાજ કર."

15એટલે કાંટાના વૃક્ષે કર્યું, "જો તમે મને ખરેખર તમારો રાજા બનાવવા માગતા હો તો આવો અને મારી છાયામાં આવીને બેસો, નહીં તો કાંટાના ઝાડમાંથી આગ પ્રગટો અને લબાનોનાં દેવદારના વૃક્ષાને બાળી નાખશો."

16"પછી યોથામ આગળ બોલ્યો, હવે તમે અભીમેલેખને સાચા મનથી પ્રમાણિકપણે રાજા બનાવ્યો છે? તથા ગિદ્ધિયોન અને તેના પરિવાર પ્રત્યે યોગ્ય વર્તાવ કર્યો છે? તમે મારા પિતાને એણે કરેલાં કાર્યાનો યોગ્ય બદલો આપ્યો છે? તેની ખાતરી કરી લો. 17મારા પિતાએ તો તમારે માટે પોતાનો જીવ જોખમાં મૂકીને; યુદ્ધ કરીને તમને મિથ્યાનીઓના હાથમાંથી મુક્તિની અપાવી છે; 18પરંતુ આજે તમે બધાએ મારા પિતાની વિરુદ્ધ તમારા માથા જીચક્યા છે અને તેમના 70 પુત્રોને એકજ પથ્થર પર મારી નાખ્યા છે. અને હવે તેની દાસીના પુત્ર અભીમેલેખના, કારણકે તે તમારો ઝાઈ છે. માટે શખેમનો રાજા બનાવો છો. 19જો તમે યેરૂબ્ખઆલ અને તેના પરિવાર પ્રત્યે વજાદાર હો તો ભલે તમે અભીમેલેખને રાજા તરીકે મેળવીને ખુશ થાઓ અને તમને તેની પ્રજા તરીકે મેળવીને ભલે તે ખુશ થતો. 20નહીં તો પછી અભીમેલેખમાથી અગ્રિ પ્રગટો અને તે શખેમના અને મિલ્લોના લોકોને બાળી નાખે અને શખેમ તથા મિલ્લોના લોકોમાંથી અગ્રિ પ્રગટો અને તે અભીમેલેખને બાળી નાખે."

21એ પછી યોથામ ત્યાંથી ભાગી જઈને ઘેર ચાલ્યો ગયો, અને પોતાના ભાઈ અભીમેલેખથી બચવા માટે ત્યાં રહ્યો.

શખેમ વિરુદ્ધ અભીમેલેખનું યુદ્ધ

22અભીમેલેખ ઈસાએલ ઉપર ત્રણ વિષે રાજ્ય કર્યું. 23ત્યાર પછી અભીમેલેખ અને શખેમના લોકો વચ્ચે દેવે વેર થવા

દીધું તેથી શખેમના લોકોએ અભીમેલેખ સામે બળવો કર્યો. 24આ એટલા માટે થયું કે જેથી યરૂભ્યાલના 70 પુત્રોને મારી નાખવા બદલ અભીમેલેખને તથા તેને આ રક્તપાત કરવામાં મદદ કરનાર શખેમના લોકોને પાઠ શીખવા મળે. 25શખેમના લોકોએ અભીમેલેખની ચોકી કરવા પર્વતો પર ગુપ્તચરો, અભીમેલેખ ઉપર હુમલો કરવા તેમજ તેને લૂટી લેવા માટે ગોઠવ્યા; તેઓ તે રસ્તે જતા બધાજ માણસોને લુંટવા લાગ્યા અને અભીમેલેખને અની ખબર પડી ગઈ.

26એ સમય દરમ્યાન એબેદનો પુત્ર ગાઆલ તેના ભાઈઓ સાથે શખેમમાં રહેવા આવ્યો. અને તેણે શખેમના લોકોનો વિશ્વાસ જીતી લીધો.

27તેઓ દ્રાક્ષની વાડીઓમાં ગયા અને દ્રાક્ષ ભેગી કરી તેને તેઓએ કચડી અને દાક્ષારસ બનાવ્યો અને ઉત્સવ ઊજવ્યો. તેઓએ તેમના દેવના મંદિરમાં આ ઉજવણી કરી તેઓએ ખાંધું પીધું અને પછી અભીમેલેખને શાપ દેવા લાગ્યા.

28ગાાલ એબેદનો પુત્ર ઘાંટા પાડવા લાગ્યો, "અભીમેલેખ કોણ છે? શા માટે આપણે શખેમના લોકો કોણ છીએ કે આપણે તેની ગુલામી કરવી જોઈએ? અભીમેલેખ યરૂભ્યાલનો પુત્ર નથી! અને ઝબૂલ તેનો અફસર નથી? શખેમના પિતા હેમોરના માણસોની સેવા કરો! આપણે શા માટે અભીમેલેખને અનુસરવું જોઈએ? 29તમે એક વખત મને રાજ બનાવો; પછી જુઓ, હું તેને પાઠ ભણાવીશ હું તેને કહીશ, 'તારું સૈન્ય લઈને યુદ્ધ કરવા મારી સામે પડ.'

30નગરપતિ ઝબૂલે જયારે એબેદના પુત્ર ગાઆલ જે કથ્યું હતું તે સાંભળ્યું, ત્યારે તે ખૂબ કોણે ભરયો. 31ગુતરીતે તેણે અભીમેલેખ પાસે સંદેશવાહક એમ કહેવા માટે મોકલ્યા કે,

"એબેદનો પુત્ર ગાઆલ અને તેના ભાઈઓ શખેમ રહેવા આવ્યા છે અને તેઓ નગરના લોકોને તારી વિરુદ્ધ ઉશ્કેરે છે. 32માટે તું અને તારા માણસો રાત્રે અહીં આવો અને ખેતરોમાં સંતાઈ જાઓ." 33સવારે સૂર્યાદ્ય થતાં જ નગર ઉપર હુમલો કરો અને ગાઆલ અને તેના માણસો તમારો સામનો કરવા બહાર આવે ત્યારે તારી ઈચ્છા મુજબ તેઓને શિક્ષા કરજે."

34આથી અભીમેલેખ અને તેના માણસો રતોરાત ઊપદ્વા અને ચાર ટુકડીઓમાં શખેમ ઉપર હુમલો કરવા સંતાઈને બેઠા. 35બીજે દિવસે એબેદનો પુત્ર ગાઆલ બહાર આવીને શહેરના દરવાજાના પ્રવેશદ્વાર આગળ ઊભો રહ્યો અને એ જ સમયે અભીમેલેખ અને તેના માણસો તેમના છુપાવાના સ્થળોએથી બહાર આવ્યા, અને નગર પર હુમલો કર્યો.

36ગાાલે તે લોકોને જોયા અને ઝબૂલને કથ્યું, "જો, હુંગરોની ટોચ ઉપરથી માણસો ઊતરે છે!"

પણ ઝબૂલે કથ્યું, "ના, એ તો હુંગરના પડછાયા તમને માણસ જેવા લાગે છે."

37કરીથી ગાઆલે કથ્યું, "ના, ત્યાં જો. હું પૂરેપૂરી ખાતરીથી કહું છું કે લોકો ટેકરીઓ પરથી નીચે ઊતરી આવે છે અને

બીજુ ટૂકડી જાહુગરનાં વૃક્ષ* પાસેથી આવી રહી છે." 38ત્યારે ઝબૂલે તેને કથ્યું, "હવે તારી બડાઈ કયાં ગઈ? તમે તો કહેતા હતો કે, "એ અભીમેલેખ વળી કોણ છે? આપણે તેના ગુલામ થઈએ? તમે જેની મશ્કરી કરતા હતાં એ જ આ લોકો છે ને?" તો પછી પડો મેદાને અને કરો યુદ્ધ."

39ગાાલ શખેમના માણસો સાથે બહાર પડ્યો અને અભીમેલેખ સામે લડ્યો. 40પણ અભીમેલેખે તેનો પીછો પકડતા તે ત્યાંથી ભાગી ગયો. શહેરના દરવાજા પાસે શખેમના ઘણા માણસો ખરાબ રીતે ઘાયલ થઈને આજુબાજુ પડ્યા હતાં.

41આ સમયે અભીમેલેખ અરુમાહમાં રહેતો હતો. ઝબૂલે ગાઆલ તથા તેના સગાઓને શખેમમાંથી કાઢી મૂક્યાં, તેઓને શખેમમાં રહેવા દીધાં નહીં.

42બીજે દિવસે શખેમના લોકો ખેતરોમાં બહાર આવ્યા. અને અભીમેલેખને આ બાબતની જાણ થઈ. 43તેથી તેણે પોતાના માણસોની ત્રણ ટુકડીઓ પાડીને તે ખેતરમાં તેમના માટે રાહ જોતો રહ્યો. જ્યારે તેણે નગરમાંથી લોકોને બહાર આવતા જોયા ત્યારે આ સંતાઈ રહેલા માણસો બહાર આવ્યા અને તેમના ઉપર હુમલો કરીને તેમને બધાને મારી નાખ્યા. 44અભીમેલેખ અને તેની ટૂકડી આગળ વધીને શહેરના દરવાજાના પ્રવેશ દ્વાર આગળ ગોઠવાઈ ગઈ અને બીજુ બે ટૂકડીઓએ જેઓ સીમમાં હતાં તેમના ઉપર તૂટી પડી અને તેમને પૂરા કર્યા, 45આખો દિવસ યુદ્ધ ચાલ્યું. આખરે અભીમેલેખ શખેમ નગરને જીતી લીધું. તેણે નગરના સર્વ લોકોનો સંહાર કર્યો. અને નગરને ભોયબેગુ કરી નાખ્યું. અને ત્યાંની ભૂમિ પર મીહું વેર્યું.

46જ્યારે શખેમના કિલ્લાના આગેવાનોએ આ વાત જાણી ત્યારે તેઓ બધા એલબરીથ દેવના મંદિરના ભોયરામાં ભેગા થયા.

47અભીમેલેખને ખબર પડી કે શખેમના કિલ્લાના સર્વ લોકો મંદિરના ભોયરામાં છે. 48ત્યારે તે પોતાના સૈનિકો સાથે સાલ્યોન પર્વત પર ગયા, તેણે કુહાડી લઈને જાડની એક ડાળી કાપીને પોતાના ખભા પર મૂકી અને પોતાના સૈનિકોને કથ્યું, "મેં શું કર્યું એ તમે જોયું છો. તમે પણ ઝટપટ એ પ્રમાણે કરો." 49આથી પ્રત્યેક માણસે એક એક ડાળી કાપીને લીધી, પછી તેમણે અભીમેલેખની પાછળ પાછળ જઈને ભોયરામાં તેનો મોટો ઢગલો કર્યો અને તેને આગ ચાંપી, તેથી શખેમ ગઢાના ભોયરામાં રહેલા લોકોમાંથી આશરે 1,000 સ્ત્રી-પુરુષો મૃત્યુ પામ્યાં.

અભીમેલેખનું મૃત્યુ

50ત્યારબાદ અભીમેલેખે તેબેસ જઈને તેને ઘેરો ઘાલ્યો અને જીતી લીધું. 51નગરીની વચ્ચોવચ્ચ એક મજબૂત કિલ્લો હતો અને તેમાં શહેરના બધાં સ્ત્રી-પુરુષોએ આશરો લીધો, તેમણે અંદર જઈ બાણાને બોગળવાસી દીધી અને બધાં

ધાબા ઉપર ચઢી ગયાં. ૫૩અભીમેલેખે કિલ્લા આગળ પહોંચી જઈને તેના ઉપર હુમલો કર્યો. ને કિલ્લાને આગ લગાડવા માટે તેના દરવાજા આગળ ગયો. ૫૩ત્યારે ધાબા પરથી એક સીએ ઘંટીનું ઉપલું પડ અભીમેલેખના માથા પર ફેંક્યું, અને તેની ખોપરી છૂંધી નાખી. ૫૪તેણે તરત ૪ પોતાના બખ્ટર ઉપાડનાર નોકરને બૂમ મારી અને કર્યું, “મને તલવારથી મારી નાખ જેથી એક સ્ત્રીએ અભીમેલેખને મારી નાખ્યો છે અનું કોઈ કહે નહીં.” તે યુવાને તેને તલવાર હુલાવી દીધી અને તે મૃત્યુ પામ્યો. ૫૫જ્યારે ઈસાએલીઓએ જોયું કે અભીમેલેખનું મૃત્યુ થયું છે ત્યારે તેઓ પોતપોતાને ઘેર ચાલ્યા ગયા.

૫૬અભીમેલેખે પોતાના સિતેર ભાઈઓની હત્યા કરી પોતાના પિતા વિરુદ્ધ પાપ કર્યું હતું, તેની દેવે આ રીતે તેને શિક્ષા કરી. ૫૭અને શખેમના લોકોને પણ તેમના જુનાની સજી કરી, આમ ગિલિયોનના પુત્ર યોથામનો શાપ સાચો છર્યો.

ન્યાયાધીશ તોલા

10 અભીમેલખના મૃત્યુ પછી દોદોના પુત્ર પૂઆહનો પુત્ર તોલા ઈસાએલ આગળ આવ્યો. તે ઈસાખારના કુણસમૂહનો હતો અને એજાઈમના પહાડી પ્રદેશમાં શામીરમાં રહેતો હતો. ૨તેવીસ વર્ષ સુધી તે ઈસાએલીઓનો ન્યાયાધીશ હતો. પછી તે મૃત્યુ પામ્યો અને તેને શામીરમાં દફનાવામાં આવ્યો.

ન્યાયાધીશ યાઈર

તેના પછી ગિલયાદનો ન્યાયાધીશ યાઈર બન્યો. તેણે ૨૨ વર્ષ સુધી ઈસાએલનો ન્યાય કર્યો. ૪તેને ૩૦ પુત્રો હતાં અને તેઓ ૩૦ ગંધેડા ઉપર સવારી કરતાં હતાં. તેઓના ગિલયાદમાં ૩૦ નગરો હતાં જે આજે પણ યાઈરનાં નગરો તરીકે જાણીતા છે. ૫યાઈરનું મૃત્યુ થયું ત્યારે તેને કામોનમાં દફનાવવામાં આવ્યો.

ઈસાએલ વિરુદ્ધ લડતાં અમ્મોનીઓ

૬કરી ઈસાએલીઓએ યહોવાની દછિએ પાપ ગાણાય અનું આચરણ કર્યું. તેમણે બઆલદેવની અને અશેરાદેવીની મૂર્તિની તેમજ અરામ, સિદ્ધોન, મોઆબ, અમ્મોન અને પલિસ્તીઓના દેવદેવીઓની પૂજા કરવા માંડી, તેમણે દેવને છોડી દીધો અને તેની ઉપાસના કરવાનું બંધ કર્યું.

૭આથી યહોવાનો રોષ ઈસાએલીઓ સામે ભભૂકી ઊદ્યો અને તેણે તેમને પલિસ્તીઓ અને અમ્મોનીઓના હાથમાં સોંપી દીધી. ૮તેમણે તે વર્ષ અને ત્યારપછી ૧૮ વર્ષ સુધી ધર્દન પારના ગિલયાદમાં આવેલા અમોરીઓના દેશમાં વસતા બધા ઈસાએલીઓને પલિસ્તીઓ અને અમ્મોનીઓએ હેરાન-પરેશાન કર્યો હતાં અને ત્રાસ આપ્યો હતો. ૧૧ણી

આમ્મોનીઓએ યર્દન પાર કરીને યહૂદા, બિન્યામીન તથા એજાઈમ કુળો પર હુમલા કર્યો. ઈસાએલીઓ ભારે આફતમાં આવી પડ્યા.

૧૦પછી ઈસાએલીઓએ યહોવાને પોકારીને કર્યું. “અમે અમારા દેવ, તમને ત્યજી દઈને બખાલોની પૂજા કરી અને તમારી વિરુદ્ધ પાપ કર્યું છે.”

૧૧ત્યારે યહોવાને ઈસાએલીઓને કર્યું, “મિસરીઓએ, અમોરીઓએ, અમ્મોનીઓએ, પલિસ્તીઓએ ૧૨જારે સિદ્ધોનીઓએ, અમાલેકીઓએ અને માઓનીઓએ તમારા બધા ઉપર નિર્દ્યતાપૂર્વક વર્તન કર્યું ત્યારે તમે મદદ કરવા માટે મને બોલાવ્યો ત્યારે મેં તમને નહોતા ઉગારી લીધા? ૧૩પણ તમે મને છોડી દીધો અને બીજા દેવદેવીઓની પૂજા કરવા લાગ્યા એટલે હવે હું તમને ઉગારી લેનાર નથી. ૧૪તે જે દેવોને પસંદ કર્યા છે તેમની પાસે જાઓ અને ધા નાખો. તે તમને તમારી આફતમાંથી ઉગારશે.”

૧૫પરંતુ તેઓએ આજીજી કરીને કર્યું, “અમે પાપ કર્યું છે, તમને યોગ્ય લાગે તે શિક્ષા અમને કરો. પરંતુ અમને ફક્ત આટલો વખત અમારા દુશ્મનોના હાથમાંથી છોડાવો.” ૧૬તેમણે વિધર્માઓના દેવદેવલાં કંકી દીધાં અને યહોવાની ઉપાસના કરવા માંડી. યહોવાથી ઈસાએલીઓનું કષ જોઈ શકાયું નહીં.

યેઝતાની આગેવાન તરીકે નીમણૂંક

૧૭અમ્મોનીના સૈન્યને સાથે બોલાવવામાં આવ્યું હતું અને તેઓએ ગિલયાદમાં ધાવણી નાખી હતી. ઈસાએલનું સૈન્ય પણ સાથે થવા એકદું થયું અને મિસ્પાહમાં ધાવણી નાખી. ૧૮ગિલયાદના આગેવાનો એકબીજાને અને બધા લોકોને કહેવા લાગ્યા, “જે કોઈ અમ્મોનીઓ સાથે યુદ્ધ કરશે અને તેઓને હરાવશે તે ગિલયાદનો નેતા બનશે.”

11 હવે ગિલયાદમાં યેઝતા નામનો એક શૂરવીર અને બળવાન યોદ્ધો હતો. તે એક વારાંગનાનો પુત્ર હતો અને ગિલયાદ તેનો પિતા હતો. ૨ગિલયાદની પત્નીને પણ પુત્રો હતાં અને જ્યારે તેઓ મોટા થયા, ત્યારે તેમણે યેઝતાને એમ કહીને કાઢી મૂક્યો, “અમારા પિતાના વારસામા તારો કશો ભાગ નથી. કારણ, તું બીજી સીનો પુત્ર છે.” તેથી યેઝતાએ તેના પિતાનું ઘર છોડી દીધું અને ટોબ પ્રદેશમાં આવ્યો તે ત્યાં રહ્યો અને ધાણ નકામા માણસો તેની સાથે જોડાયા.

૪થોડા સમય પછી અમ્મોનીઓ ઈસાએલીઓ સામે યુદ્ધ ચાલ્યા; ૫ગને જ્યારે લડાઈ થઈ ત્યારે ગિલયાદના વડીલો યેઝતાને લેવા ટોબ આવ્યા.

૫લોઓએ તેને કર્યું, “આમ્મોનીઓ સામે યુદ્ધ કરવા માટે તું અમારી સાથે આવ અને અમારો સેનાવિપતિ થા.”

૭પણ યેઝતાએ ગિલયાદના વડીલોને કર્યું, “તમે સૌએ મારો તિરસ્કાર કર્યો અને મને મારા પિતાના ઘરમાંથી હાકી

કાઢ્યો હતો, હવે તમે આફતમાં આવી પડ્યા હોવાથી મારી પાસે આવો છો?"

શિગલયાદના આગેવાનોએ યેફતાને કહ્યું, "અમે તારી પાસે પાછા આવ્યા છીએ કારણ કે અમે ઉડી આફતમાં છીએ. અમારી સાથે ચાલ, અમ્મોનીઓ સામે યુદ્ધ કર અને ગિલયાદના બધા લોડોનો નેતા થા.

૧૨યેફતાએ તેઓને કહ્યું, "જો તમે મને અમ્મોનીઓ સામે લડવા માટે પાછો લઈ જવા માગતા હો, અને જો યહોવા મને ત્યાં વિજય અપાવે, તો તમારે મને નેતા બનાવવો પડશે."

૧૩નેઓએ કહ્યું, "અમે યહોવાની સાક્ષીએ વચન આપીએ છીએ કે, અમે તમારા કહેવા પ્રમાણે કરીશું."

૧૪તેથી યેફતાએ તેઓની માંગણી સ્વીકારી અને લોડોએ તેને તેમનો નેતા અને લશ્કરનો સેનાધિપતિ બનાવ્યો, અને યેફતાએ મિસ્પાહમાં યહોવા સમક્ષ આ બધા વચનો ફરીથી કહી સંભળાવ્યા.

અમ્મોનીઓના રાજાને યેફતાનો સંદેશ

૧૨યેફતાએ સંદેશવાહકો મોકલીને અમ્મોનીઓના રાજાને કહેવડાયું કે, "તમારે અમારી સાથે શો ઝગડો છો? તમે અમારા ઉપર શા માટે આકમણ કર્યું છો?

૧૩રાજાએ જવાબ આપ્યો. "જ્યારે ઈસાએલીઓ મિસર આવ્યા ત્યારે આર્નોન નદીથી યાબોક અને યર્દન નદી સુધીનો સમગ્ર દેશ અમારો હતો, પણ ઈસાએલીઓએ અમારી પાસેથી તે લઈ લીધો. હવે શાંતિથી અમારા સર્વ પ્રદેશ અમને પાછા આપી દો."

૧૪યેફતાએ ફરીથી તેની પાસે સંદેશવાહકો મોકલ્યા, ૧૫અને કહેવડાયું કે,

મોઆબ કે અમ્મોનનો પ્રદેશ ઈસાએલે લઈ લીધો છે તે હકીકત સાચી નથી. ૧૬જ્યારે ઈસાએલીઓ મિસરથી આવ્યા ત્યારે રણમાં થઈને લાલ સમુદ્ર સુધી ગયા અને કાદેશ પહોંચ્યા. ૧૭ત્યારબાદ તેઓએ અદોમના રાજાને "તેના દેશમાં થઈને તેઓને જવા દેવા માટે પરવાનગી લેવા સંદેશવાહકો મોકલ્યા." પણ તેઓને પરવાનગી અપાઈ નહીં, તેથી તેઓએ મોઆબના રાજાને એવીજ રીતે વિનંતી કરી, પરંતુ તેણે પણ કહ્યું, 'ના' તેથી ઈસાએલીઓ કાદેશના દેશમાં રહ્યા.

૧૮ત્યારબાદ તેઓ વન્ય પ્રદેશમાં ગયા અને અદોમ અને મોઆબ દેશની આસપાસ ગયા અને આર્નોન નદીની સામે પડાવ નાખ્યો. તેઓ મોઆબની સરહદની બહાર હતાં. કારણકે તેઓએ આર્નોન નદી ઓળંગી ન હતી જે મોઆબ દેશની સરહદ હતી.

૧૯ત્યારપછી ઈસાએલીઓએ હેશબોન નગરના અમોરીઓના રાજા સીહોનને સંદેશવાહકોને કહેવા મોકલ્યા અમને તમારા દેશમાં પસાર થઈને જવાદો

જેથી અમે અમારા અંતિમ મુકામ પર જઈ શકીએ." ૨૦પરંતુ સીહોનને ઈસાએલીઓમાં વિશ્વાસ ન હતો તેથી તેણોપોતાના દેશમાંથી પસાર થવા દીધા નહીં. પણ તેણે પોતાના બધા સૈનિકોને ભેગા કર્યા. તેઓએ યાહાસમાં છાવણી નાખી અને ઈસાએલ સાથે લખા. ૨૧ઈસાએલના દેવ યહોવાએ સીહોનને અને તેના સૈન્યને ઈસાએલીઓને સૌંપી દીધું. તેથી તેઓએ તેમને પરાજય આપ્યો અને ત્યાં રહેતા અમોરીઓના બધા પ્રદેશ કબજે કર્યા. ૨૨તેઓએ અમોરીઓના દેશની સરહદની અંદર નું બધુજ, આર્નોન નદીથી યાખોક સુધી અને રણથી યર્દન નદી સુધી સમગ્ર દેશ કબજે કર્યો.

૨૩આ રીતે, ઈસાએલના દેવ યહોવાએ પોતાના લોડો ઈસાએલીઓને માટે અમોરીઓનો દેશ લઈ લીધો હતો અને હવે તેઓ તેના વારસદાર છે. અને તમે એ દેશ પાછો લેવા માગો છો? ૨૪તમારા દેવ કમોશો તમને જે આપ્યો છે તે દેશ તમે રખો, અને અમે અમારા દેવ યહોવાએ અમને જે આપ્યો છે તે દેશ અમે રાખીશું. ૨૫તેમે શું મોઆબના રાજા સિસ્પોરના પુત્ર બાલાકના કરતાં શું તું ચઢિયાતો છો? ઈસાએલે તેનો પરાજય કર્યા પછી શું તેણે પોતાનો દેશ પાછો મેળવવા પ્રયત્ન કર્યા હતો? ના, બિલકુલ નહીં. ૨૬છેલ્લા ૩૦૦ વર્ષથી ઈસાએલીઓ હેશબોન અને તેની આસપાસના નગરોમાં, અરોએરની નજીકમાં અને તેની પાસેના નગરોમાં, અને અર્નોન નદી અને નજીકનાં નગરોમાં રહેતા આવ્યા છે, તમે કેમ એ બધાં નગરો આ સમય દરમ્યાન પાછો લઈ ન લીધા? ૨૭મે તમારું કઈ પાપ કર્યું નથી, પરંતુ તમે મારા ઉપર ચડાઈ કરીને મારું બગાડો છો, યહોવા ન્યાયાધીશ છે, અને એ જ આજે ઈસાએલીઓ અને અમ્મોનીઓ વચ્ચે ન્યાય કરશે.

૨૮પણ અમ્મોનીઓના રાજાએ યેફતાએ મોકલેલો સંદેશો ધ્યાનમાં લીધો નહીં.

યેફતાનું વચન

૨૯એ વખતે યહોવાના આત્માએ યેફતામાં પ્રવેશ કર્યો, અને ગિલયાદ અને મનાશનામાં થઈને ગિલયાદમાં આવેલા મિસ્પાહ ગામે અને ત્યાંથી અમ્મોનીઓના દેશમાં ગયો.

૩૦યેફતાએ યહોવાને વચન આપ્યું, "જો તમે અમ્મોનીઓને મારા હાથમાં સૌંપી દેશો, ૩૧તો હું અમ્મોનીઓ ઉપર વિજય પ્રાપ્ત કરીને પાછો ઘર જાઉં ત્યારે જે કોઈ મારા ઘરમાંથી મને મળવા પ્રથમ બહાર આવશે તેનું દહનાર્પણ હું તમને ઘરાવીશ."

૩૨ત્યાર પછી યેફતાએ જઈને અમ્મોનીઓ ઉપર હુમલો કર્યો અને યહોવાએ અમ્મોનીઓને તેના હાથમાં સૌંપી દીધા. ૩૩તેઓએ અરોએરથી મિનીથ સુધીના પ્રદેશ જીતી લીધા અને ૨૦ નગરોમાં તથા છેક આબેલ-કરામીમ સુધી તેણે

આમ્રમોનીઓનો પીછો કર્યો. આ એક મહાન વિજય હતો. આ રીતે, ઈસાએલીઓ અમ્રમોનીઓને નમાવી શક્યા,

૩૪જ્યારે યેફ્તા મિસપાહમાં પોતાને ઘેર આવ્યો ત્યારે તેની પુત્રી ખંજરી વગાડતી, અને નાચતી તેને મળવા દોડી આવી. તે તેનું એક નું એક સંતાન હતું. તેને બીજા કોઈ પુત્ર કે પુત્રી ન હતોં. ૩૫તેને જોઈને તેણે શોકના માર્યા કપડાં ફાડી નાખ્યાં અને કંધું ઓ દીકરી, તે તો મને આજે દુઃખી અને કંગાળ બનાવી દીધો! મેં યહોવાની સામે વિચાર્યા વગર માનતા કરી હતી કે હું બલિદાન આપીશ. અને તે હું પાછી લઈ શકું નહીં.”

૩૬ને બોલી, “પિતાજી, તમે વિચાર્યા વગર યહોવાની સમક્ષ માનતા કરી છો, તો હવે મને તમારા મુખમાંથી બાહર આવ્યા પ્રમાણે કરો; કારણ યહોવાએ તમારા શત્રુ અમ્રમોનીઓ ઉપર તમને વેર વાળવામાં વિજયી બનાવવા મદદ કરી છો.”

૩૭“પરંતુ પ્રથમ બે મહિના સુધી મને મારી સખીઓ સાથે પર્વત પર ફરી લેવા હો, અને મારે કુવારા મરવું પડે છે એનો શોક પાણીશ.”

૩૮તેથી તેણે કંધું, “તારી બહેનપણીઓ સાથે બે મહિના માટે જા,” તે તેની બહેનપણીઓ સાથે પર્વતોમાં ચાલી ગઈ અને ત્યાં પોતાના કોર્માર્ય માટે શોક કર્યો.

૩૯બે મહિના પછી તે તેના પિતા પાસે પાછી આવી. અને તેણે તેના યહોવાને આપેલા વચન પ્રમાણે તેણે કર્યું તેથી તેણે લંજ કર્યા નહીં. ત્યાર બાદ ઈસાએલમાં આ રિવાજ થઈ ગયો. ૪૦યુવાન સ્ત્રીઓ પ્રતિવર્ષ ચાર દિવસ બહાર જતી અને ગિલયાદના યેફ્તાની પુત્રીનો શોક મનાવતી.

યફ્તાનો એજાઈમ લોડો પર હુમલો

૧૨ એજાઈમના કુણસમૂહ યુદ્ધ માટે ભેગા થયા અને સોઝોન ગયા. તેમણે યેફ્તાને કંધું, “તું અમને બોલાવ્યા વિના અમ્રમોનીઓ સામે લડવા કેમ ગયો? અમે તને તથા તારા ઘરને પણ સણગાવી દઈશું.”

૨૫યેફ્તાએ તેઓને કંધું, “મારે અને મારા માણસોને અમ્રમોનીઓ સાથે ભારે જઘડો થયો હતો. મેં તમને મદદ માટે બોલાવ્યા હતાં, પણ તમે અમને તેમનાથી બચાવવા આવ્યા નહીં, ત્યાં જોયું કે તમે અમને મદદ કરવા આવ્યા નહોતાં, તેથી તમારી મદદ વિના હું એકલો મારા જીવના જોખમે અમ્રમોનીઓ સામે યુદ્ધ કરવા ગયો, યહોવાએ મને મારા દુશ્મનો પર વિજય અપાવ્યો, તો પછી તમે આજે મારી સાથે લડવા શા માટે આવો છો?”

૪૫ત્યાર પછી યેફ્તાએ ગિલયાદના બધા માણસોને એકત્રિત કર્યા અને એજાઈમના કુણસમૂહ સાથે લડાઈ કરી અને તેઓને હરાવ્યા; કારણ કે, એજાઈમના લોડો તેમને હમેશા કહેતા, “તમે સર્વ જે ગિલયાદમાં રહો છો, એજાઈમથી ભાગી આવેલા છો, તમારી પાસે તમારી પોતાની જમીન નથી તમે એજાઈમ અને મનાશા વરચે રહો.”

૫તેણે એજાઈમના સૈન્યની પાછળ આવેલા યર્દનના આરા કબજે કરી લીધા, કોઈ એજાઈમી યર્દન ઓળંગીને નાસી

જવા પ્રયત્ન કરે તો ગિલયાદના રક્ષકો તેને પડકારતા. “શું તું એજાઈમના કુણનો છે?” જો તે “ના” કહે તો જેઓ તેને કહેતા, “કે બોલ, ‘સિબ્બોલેથ’” પણ તે “સિબ્બોલેથ” બોલતો, કારણ તે એનો ચોખ્યો ઉચ્ચાર કરી શકતો નહીં, એટલે તેઓ તેને પકડીને યર્દનના ઘાટ ઉપર મારી નાખતા, તે યુદ્ધમાં 42,000 એજાઈમીઓ માર્યા ગયા હતો.

૭ગિલયાદનો યેફ્તા ઇ વર્ષ ઈસાએલનો ન્યાયાધીશ તરીકે હતો. પછી તે મૃત્યુ પામ્યો અને તેને ગિલયાદમાં તેના પોતાના શહેરમાં દફનાવવામાં આવ્યો.

ન્યાયાધીશ ઈબ્સાન

૮યેફ્તાહ પછી બેથલેહમનો ઈબ્સાન ઈસાએલનો ન્યાયાધીશ થયો, તેને ત્રીસ પુત્રો અને ત્રીસ પુત્રીઓ હતી. તેણે તેની ત્રીસેત્રીસ પુત્રીઓને અજાણ્યા શષ્યસોને પરરાવી હતી અને તેના ત્રીસ પુત્રો તેના અંદરના સગમાંથી ન હોય તેવી પત્નીઓ લાવ્યા હતાં. જે સત્તા વર્ષ સુધી ઈસાએલીઓનો ન્યાયાધીશ હતો અને તેઓને ન્યાય આપ્યો હતો. ૧૦પછી ઈબ્સાનનું અવસાન થયું. તેને બેથલેહેમમાં દફનાવવામાં આવ્યો.

ન્યાયાધીશ એલોન

૧૧તેના પછી જબુલોનના કુણસમૂહનો અલોન ઈસાએલનો ન્યાયાધીશ થયો. તેણે ઈસાએલમાં 10 વર્ષ લોકોનો ન્યાય કર્યો. ૧૨ત્યારબાદ એલોનનું પણ અવસાન થયું અને તેને જબુલોનના કુણસમૂહના આયાલોનમાં દફનાવવામાં આવ્યો.

ન્યાયાધીશ આબ્દોન

૧૩તેના પછી હિલ્વેલનો પુત્ર આબ્દોન પિરઆથોની ઈસાએલનો ન્યાયાધીશ થયો. ૧૪તેને ચાલીસ પુત્રો અને ત્રીસ પૌત્રો હતાં. જેઓ સીનેર ગંધારાઓ ઉપર સવારી કરતા, તેણે ઈસાએલીઓ ઉપર આઠ વર્ષ સુધી શાસન કર્યું. ૧૫પછી હિલ્વેલના પુત્ર આબ્દોન પિરઆથોનીનું અવસાન થયું, તેને અમાલેકીઓના પહાડી પ્રદેશમાં આવેલા એજાઈમ દંશના પિરઆથોન નગરમાં દફનાવવામાં આવ્યો.

સામસૂનનો જન્મ

૧૩ ફરીથી ઈસાએલીઓએ યહોવાની દસ્તિએ પાપ ગણાય એવું આચરણ કર્યું એથી યહોવાએ પલિસ્તીઓને ઈસાએલ ઉપર વિજય અપાવ્યો. ચાલીસ વર્ષ સુધી ઈસાએલીઓ પલિસ્તીઓને તાબે રથ્યાં. ૨૮ સમયમાં સોરાહમાં દાન કુણસમૂહનો માનોઆહ નામનો માણસ હતો, એની પત્ની વાંઝણી હતી. અયહોવાના દૂતે તેને દર્શન આપીને કંધું, “તું વાંબા સમયથી નિઃસંતાન અને વાંઝણી છે, પણ હવે તું ગર્ભવતી થશે અને તેને પુત્ર જન્મશે! ૪હવે હું તને કહું તે પ્રમાણે તું કરજે, દ્રાક્ષારસ કે કોઈપણ કેફી પીણું પીશ નહીં, અને કોઈપણ ગંદો ખોરાક ખઈશ નહીં. ૫કારણ કે,

હવે તું ગર્ભવતી થશે અને એક પુત્રને જન્મ આપશે, માટે તેના વાળ કદી કપાવીશ નહીં, તે એક નાગીરી* થશે. તે પલિસ્તીઓના હાથમાંથી ઈસાએલીઓને મુક્ત કરશે.”

૪૫થી એ સ્ત્રીએ જઈને પોતાના પતિને આ વાત કરી, “દેવનો માણસ મારી પાસે આવ્યો હતો. એનો દેખાવ દેવના દૂત જેવો ખૂબજ તેજસ્વી દેખાતો હતો. તે કયાંથી આવ્યો તે મં અને પૂછયું નહોતું, તેમ તેણે મને પોતાનું નામ પણ કર્યું નહોતું. ૪૬થાં તેણે મને આમ કર્યું, “તું સગર્ભા થશે અને તને પુત્ર અવતરશે. હવેથી તું દ્રાક્ષારસ કે ક્રોઈપણ કેફી પીણું પીશે નહીં તેમજ ગંદો ખોરાક ખાઈશ નહીં, કારણકે તે પુત્ર દેવને અર્પણ થશે અને નાગીરી થશે અને તેના જન્મથી મૃત્યુ સુધી તે દેવની સેવામાં હશે.”

૪૬થી માનોઆહ યહોવાને પ્રાર્થના કરી, “કૃપા કરી તમે જે દેવના માણસને મોકલ્યો હતો તેને પાછો મોકલ્યો, જેથી તે અમને કહે કે પુત્ર જન્મ ધારણ કરવાનો છે, તેનું અમારે શું કરવું?” તે માટે વધારે સૂચનો આપો.”

૪૭વે માનોઆહની પ્રાર્થના સાંભળી અને તેની પત્ની ખેતરમાં બેઠી હતી ત્યાં દેવના દૂતે તેને ફરી એકવાર દર્શન આપ્યા. તેનો ધર્ષણી તેની પાસે નહોતો. ૪૮થાં તે બાઈએ તરત જ દોડતા દોડતા જઈને પોતાના પતિને કર્યું, “જુઓ, જે માણસ પેલે દિવસે મારી પાસે આવ્યો હતો એ જ માણસ ફરીથી અહીં આવ્યો છો!”

૪૯માનોઆહ ઉદ્ઘો અને તેની પત્ની સાથે જડપથી પાછો આવ્યો. તેણે પેલા માણસને પૂછયું, “તે દિવસે મારી પત્ની સાથે વાત કરી હતી તે માણસ તેમજ છો?”

દેવદૂતે જવાબ આપ્યો, “હા, હું તે જ છું.”

૫૦એટલે માનોઆહે કર્યું, “તમારા વચનો સાચા પડ્યા પછી અને બાળકના જન્મ પછી અમારે તેનો ઉછેર કેવી રીતે કરવો? અમારે તેની સાથે કેવી રીતે વર્તવું? એણે શું કરવું? કૃપાકરી આ બધું અમને કહો.” ૫૧થાં વાના દૂતે કર્યું, “તારી પત્નીને મં જે સૂચનાઓ આપેલી છે તે કણજીપૂર્વક તારે પાળવાની છે, ૫૨તેણે દ્રાક્ષમાંથી બનાવેલી ક્રોઈપણ ચીજ ખાવી નહીં, તેણે દ્રાક્ષારસ કે ક્રોઈપણ કેફી પીણાં પીવા નહીં, તેમજ ગંદો ખોરાક ખાવો નહીં તેણે બધું મં આપેલા હુકમ પ્રમાણે કરવું.

૫૩માનોઆહે યહોવાના દૂતને કર્યું, “અમે તમારા માટે લવારું રંધીએ ત્યાં સુધી કૃપા કરીને તમે અહીં રહો,” ૫૪થાં વાના દૂતે કર્યું, “હું રોકાઈશ, તોયે તમારું ભોજન લઈશ નહીં, પણ જો તમારે દહ્નાર્પણ આપવું જ હોય તો યહોવાને આપો.” છતાં માનોઆહને ખબર ન પડી કે આ યહોવાનો દૂત છે.

૫૫થાં તેણે યહોવાના દેવદૂતને પૂછયું, “તમારું નામ જો અમને જાણવા મળો કે તમે જે કર્યું છે તે સાચું છે તો અમે તમને સન્માન આપી શકીએ.”

નાગીરી એક વ્યક્તિ જેણે દેવ સામે ખાસ પ્રતિજ્ઞા લીધી હોય. વાંચો ગણના ૬:૧-૨૧ નાગીરીની પ્રતિજ્ઞાને લગતા નિયમો.

૧૮થાં વાના દેવદૂતે તેને કર્યું, “મારું નામ જાણીને તમને શું મળશે? તમે તે સમજું શકશો નહીં.”

૧૯થાં માનોઆહે એક બકરીનું બચ્ચું ખાદ્યાર્પણ સાથે લઈને યહોવાને એક પથ્થર ઉપર અર્પણ કર્યું જે વિસ્મયકારક ચીજો કરે છે અને માનોઆહ અને તેની પત્ની તે જોતાં હતાં. ૨૦થાં ભડકો આકાશ તરફ ઊચે ચઢ્યો ત્યારે એ જવાળાઓમાં દેવનો દેવદૂત માનોઆહ અને તેની પત્નીના દેખતાં એ જવાળાઓમાં આકાશમાં ઊચે ગયો. આ જોયા પછી બંને જાણાએ તેઓના મુખ નીચે જમીન તરફ રાખ્યા. ૨૧ત્યારબાદ માનોઆહ કે તેની પત્નીને યહોવાના દેવદૂતને ફરી જોયો નહીં. પછી માનોઆહને ખાત્રી થઈ કે એ માણસ યહોવાનો દેવદૂત હતો. ૨૨માનોઆહે પોતાની પત્નીને મોટે સાદે કર્યું, “હવે આપણું મૃત્યુ નિશ્ચિત છે. કારણ કે આપણે દેવનાં દર્શન કર્યા છે.” ૨૩પણ તેની પત્નીએ કર્યું, “જો યહોવાએ આપણને મારી નાખવા હોત તો તેણે આપણે અર્પણ કરેલા અર્પણ સ્વીકાર્યા ના હોત, તેણે આપણને આ બધું બતાવ્યું ના હોત, તેમણે આ ચ્યામત્કાર કર્યો ન હોત.”

૨૪પછી તે સ્ત્રીએ એક પુત્રને જન્મ આપ્યો અને તેનું નામ સામસૂન રાખ્યું. બાળક મોટો થયો અને તેને યહોવાના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયા. ૨૫જ્યારે તે માહનેહ દાનના શહેરમાં હતો તે દરમ્યાન યહોવાનો આત્મા તેની ઉપર પ્રેરણા કરવા લાગ્યો. તે શહેર સોરાહ અને એશ્ટોલ, જે દાનની છાવણીમાં આવેલા છે, તેની વચ્ચે આવેલું છે.

સામસૂનના વિવાહ

૧૪ એક દિવસ સામસૂન ‘તિમ્નાહ’ ગયો તો ત્યાં એક પલિસ્તી યુવતી તરફ તેનું ધ્યાન ખેંચાયું. ૨૬થાં પાછા આવ્યા પછી તેણે પોતાના માતાપિતાને કર્યું કે, “તિમ્નાહમાં મં એક યુવતી જોઈ છે, હું તમારા થકી તેને મારી પાસે લાવવા માંગું છું જેથી હું તેને પરણી શકું.”

૩૪પણ તેનાં માબાપે તેને કર્યું, “શું આપણાં સગાંસંબંધીઓમાં કે આપણી જાતિમાં શું કન્યાઓ નથી કે અમારે તને સુન્તતવગરના પલિસ્તીઓને સંબંધિત સ્ત્રી જોડે તને પરણાવવો પડે?”

પણ સામસૂનને તેઓને કર્યું, “મને એ ગમે છે, અને મારા માટે તેને લઈ આવો.” ૪તેના માતાપિતાને ખબર નહોતી કે આ બધું યહોવા કરી રહ્યા છે; તેને પલિસ્તીઓ સાથે લડવાનું કારણ જોઈતું હતું, કારણ, એ વખતે પલિસ્તીઓ ઈસાએલીઓ ઉપર રાજ્ય કરતા હતાં.

૫૩સામસૂન તેના માતાપિતા સાથે તિમ્નાહ ગયો. તેઓ દ્રાક્ષની વાડીઓ આગળ પહોંચ્યાં અને અચાનક એક સિંહનું બચ્ચું તેના પર હુંમલો કરવા આવ્યું. ૫૪થાં વાના આત્માએ સામસૂનમાં પ્રવેશ કર્યો, અને તેના હાથમાં ક્રોઈ હથિયાર નહોતું તેમ છતાં તેણે એ સિંહને જાણે લવારું ન હોય તેમ ચીરીને ફાટિયાં કરી નાખ્યો, પણ તેણે પોતાના માતાપિતાને આ વાત કહી નહીં. ૫૫તે તિમ્નાહ આવ્યો પછી સામસૂનને તે યુવતી સાથે વાત કરી, અને તેને તે ગમી ગઈ. જ્યોડા દિવસો

પછી તે તેની સાથે વિવાહ કરવા પાછો ફર્યો જ્યાં સિંહને માર્યો હતો તે જોવા માટે તે સ્થળ તરફ ફર્યો, તેણે જોયું તો સિંહની લાશમાં મધ્યપૂર્ડો હતો અને તેમાં મધ્ય પણ હતું! તેણે તેમાંથી થોડું મધ્ય પોતાના જવાબમાં લીધું અને ખાતો ખાતો ચાલવા લાગ્યો. જ્યારે તે તેના માતાપિતા પાસે પહોંચ્યો ત્યારે તેણે તેમને પણ થોડું મધ્ય ખાવા આયું. તેમણે તે ખાયું પણ સામસૂને તેમને એમ ન જણાવ્યું કે પોતે એ સિંહના મૂઠદેહમાંથી લાગ્યો હતો:

10તેના પિતા કન્યાને ઘેર ગયો અને કન્યાના ઘરના રિવાજ પ્રમાણે સામસૂને ઉજાણી તૈયાર કરી. 11સામસૂનને જોઈને પલિસ્તીઓ અનેની સાથે રહેવા ત્રીસ જુવાનોને લઈ આવ્યા.

12સામસૂને તેઓને કહ્યું, “હું તમને એક ઉખાણું પૂછું છું તમે જો મારા મહેમાન તરીકેના સાત દિવસના રહેવાસ દરમ્યાન અનો જવાબ આપી શકશો તો હું તમને ત્રીસ જોડ ઉમદા કપડાં અને ત્રીસ જોડ રોજ પહેરવાના કપડાં આપીશ. 13પણ જો તમે તેનો જવાબ ન આપી શકો તો તમારે મને ત્રીસ જોડ ઉમદા કપડાં અને ત્રીસ જોડ નિયમિત પહેરવાના કપડાં આપવાં પડશે.” તેથી તેમણે કહ્યું, “તમારું ઉખાણું, અમને પૂછો અમારે સાંભળવું છે.”

14એટલે તેણે કહ્યું,

“એક પ્રાણી જે ખાય છે, તેમાંથી ખોરાક આવે છે અને એક બળવાન પ્રાણીમાંથી મીઠાશ આવે છે.”

ત્રણ દિવસ સુધી તેઓ ઉખાણાનો ઉકેલ શોધવા પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા.

15ચોથે દિવસે તે લોકોએ સામસૂનની પત્નીને કહ્યું, “તારા પિતિને લલચાવીને અમને આ ઉખાણાનો જવાબ કહે, નહીં તો અમે તારું અને તારા બાપનું ઘર બાળી નાખશું, તમે શું અમને લૂંટવા અહીં નોતર્યા હતા?”

16એટલે સામસૂનની પત્ની તેને ગળે વળગીને રડવા લાગી અને બોલી, “તમને મારા પ્રત્યે જરાયે પ્રેમ નથી, તમે મને વિકારો છો, કારણ કે તમે મારા લોકોને ઉખાણું પૂછ્યું છે અને મને તેનો જવાબ કલ્યો નથી!” તેણે જવાબ આય્યો, “મેં મારા માતા પિતાને પણ જવાબ નથી કલ્યો, પછી તને શા માટે કહું?

17મહેમાન તરીકે સાત દિવસ રહ્યા પછી તેણે આખો દિવસ રહ્યા કર્યું, હઠ પકડી તેથી સામસૂને તેને ઉખાણાનો જવાબ કલ્યો, કારણકે તેના રૂદ્ધ તેને ચિંતા કરાવે રાખ્યો. અને પછી તેણે તે જવાબ પોતાના લોકોને કહી દીધો.

18એટલે સાતમે દિવસે સામસૂન શયનગૃહમાં દાખલ થાય તે પહેલાં શહેરના લોકોએ તેન કહ્યું,

“મધ્ય કરતાં મીઠું શું સિંહ કરતાં બળવાન શું?”

સામસૂને પ્રત્યુત્તર આપ્યો,

“તમને જો મારી ગાયથી ખેડું તો મારા ઉખાણાનોપત્તો તમને કદી મળ્યો ન હોત.”

19પછી યહેવાના આત્માએ સામસૂનમાં પ્રવેશ કર્યો, તે તરતજ આશ્કલોન ગયો અને ત્યાં તેણે ત્રીસ માણસોને મારી નાખ્યા, તેણે તેઓના વસ્ત્રો લઈ લીધા, અને તેઓને નજી કરી દીધા અને તેમના વસ્ત્રો તેના ઉખાણાનો જવાબ આપનારા લોકોને આપી દીધાં, પછી તે ખૂબ ગુસ્સે થયો અને પોતાના પિતાને ઘેર ચાલ્યો ગયો. 20ત્યાર પછી સામસૂનની થનાર વહુ તેના મિત્ર સાથે પરણી ગઈ.

સામસૂન દ્વારા દુશ્મનોનો સંખાર

15 થોડા સમય પછી ઘઉની કાપણીની ઋષ્ટુમાં, સામસૂન પોતાની પત્નીને મળવા ગયો અને સાથે તેને માટે એક લવારું લેતો ગયો. તેણે પત્નીના પિતાને કહ્યું, “મારે મારી પત્નીના ઓરડામાં જવું છે.”

તેણે સ્પષ્ટ રીતે કહ્યું, “મને જાણવા મળ્યું છે કે તું તેને જરાય પસંદ કરતો નથી અને ચાહતો નથી. તેથી મંત્રે તારા મિત્ર સાથે પરણાવી દીધી. પણ અની નાની બહેન એના કરતાંય વધુ સારી છે, અને બાદલે તું તેને લઈ જા.”

ઉપણ સામસૂન ગુસ્સામાં મોટે સાદે કહ્યું, “હવે આ વખતે જો હું પલિસ્તીઓને નુકસાન કરું તો કોઈ મારો વાંક કાઢી શકે તેમ નથી.”

4આથી તેણે ત્રણસો શિયાળો અને મશાલો લીધી. અને બે શિયાળોની પૂછદી એક બીજા સાથે બાંધી અને દરેકની વચ્ચે એક મશાલ ખોસી દીધી ૫પછી તેણે મશાલો સણગાવી અને શિયાળોને પલિસ્તીઓના અનાજના કોઠાર તથા ખેતરો સણગાવી મૂકવા છૂટાં મૂકી દીધાં. તેઓએ જેતુનની અને દ્રાક્ષની વાડીઓ પણ બાળી મૂકી.

૫પલિસ્તીઓએ પૂછ્યું, “આ કોણે કર્યું?” તેથી તેઓને કહેવામાં આવ્યું, “સામસૂને, કારણ કે તેની થનાર પત્નીના પિતા તિમ્નીએ તેને બીજા પુરુષ સાથે પરણાવી દીધી.” પછી પલિસ્તીઓએ જઈને પુત્રી અને તેના પિતાને પકડ્યાં અને તેઓના ઘરમાં જીવતાં સણગાવી મૂક્યાં.

૭સામસૂન તેઓને કહ્યું, “જો તમે આ રીતે વર્તશો તો હું ચોક્કસ કરું છું કે, હું બદલો લીધા વિના છોડવાનો નથી,”

૮તેણે તેઓના ઉપર તેની પૂરી તાકાતથી હુમલો કર્યો અને સર્વને મારી નાખ્યા. પછી તે એટામની ખડકની ગુજ્જામાં જઈને રહેવા લાગ્યો.

૯પલિસ્તીઓએ આવીને યહૂદામાં સૈન્યની ટુકડી મોકલી આપી અને લેહી ઉપર છાપો માર્યો. ૧૦યહૂદાના કુણસમૂહે તેને પૂછ્યું, “તમે અહીં શા માટે અમારી સાથે લડવા આવ્યા છો?”

૧૧પલિસ્તીઓએ કહ્યું, “અમે સામસૂનની ઘરપકડ કરવા અને તેણે અમારી ઉપર જે કર્યું છે, તે તેની પર કરવા આવ્યા છીએ.”

૧૨તેથી યહૂદાના કુણસમૂહમાંથી ત્રણહજાર માણસો ‘એટામ’ના ખડકની ગુજ્જા આગળ ગયા સામસૂનને મળ્યા અને કહ્યું, “તને એટલી ખબર નથી કે અમે પલિસ્તીઓના તાબેદાર છીએ? તં અમને કંવી કઝોડી સ્થિતિમાં મૂકી

દીધા?" તેણે કહ્યું, "મેં તેઓ સાથે એવો વર્તાવ કર્યો, જેવો વર્તાવ તેઓએ મારી સાથે કર્યો હતો."

12તેઓએ તેને કહ્યું, "અમે તને પકડીને પલિસ્ટીઓ પાસે લઈ જવા માટે આવ્યા છીએ." સામસૂને કહ્યું, "સારું પણ મને વચન આપો કે તમે પોતે મને મારી નહીં નાખો."

13તેમણે કહ્યું, "અમે તને મારી નહીં નાખીએ, અમે તો ફક્ત તને બાંધીને તે લોકોને સોંપી દઈશું." પછી તેમણે તેને બે નવાં દોરડાં વડે બાંધ્યો અને ગુજરાતીથી પાછો લાવ્યા.

14સામસૂન જ્યારે લેહી પહોંચ્યો ત્યારે પલિસ્ટીઓ જ્યનાદ કરતાં કરતાં એની સામે આવ્યા. પરંતુ યહોવાના આત્માએ સામસૂનમાં સંચાર કર્યો અને તેને હાથે બાંધેલાં દોરડાં શાશની લટ હોય તેમ તોડી નાખ્યાં. 15તેણે ત્યાં જમીન પર પડેલું ગંધેડાનું જડબું ઉપાડ્યું અને તેના વડે એકહજાર માણસોને મારી નાખ્યાં.

16તેણે બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું,

"ગંધેડાના જડબાના હાડકા વડે મેં એક હજાર માણસોનો સંહાર કર્યો છે. ગંધેડાના જડબાના હાડકા વડે મેં તેઓના માણસોને મારી નાખ્યા અને તેઓને થપ્પી કરી મૂકી દીધા."

17અમ કહીને તેણે તે ગંધેડાનું હાડકું ફેકી દીધું અને તે જ્યાનું નામ રામાથ લેહી* રાખ્યું.

18તને ખૂબ તરસ લાગ્યો હતી તેથી તેણે યહોવાને પોકાર કરીને કહ્યું, "તમે તમારા આ સેવકને આ વિજય અપાવ્યો છે, તો શું મારે હવે તરસ્યા મરી જવું અને સુન્તત કર્યા વગરના લોકોના તાબામાં જવું?"

19ત્યારે દેવે ત્યાં લેહીની ધરતીમાં એક ખાડો પાડ્યો, અને તેમાંથી એકદમ પાણી બહાર આવ્યું, તે પીધા પછી સામસૂન તાજો થયો અને તે જ્યાનું નામ તેણે એન-હક્કોરે* પાડ્યું, આજે પણ એ જરણું લેહીમાં છે.

20પલિસ્ટીઓના સમયમાં સામસૂને પછી વીસ વર્ષ સુધી ઈચ્છાએલનો ન્યાય કર્યો.

સામસૂન પલિસ્ટીઓના નગર ગાઝામાં

16 પછી એક દિવસ સામસૂન પલિસ્ટીઓના નગર ગાઝામાં ગાઝામાં ગયો, ત્યાં તેણે એક વારાંગના જોઈ અને તે તેની પાસે સંભોગ કરવા માટે ગયો. ગાઝાના લોકોમાં વાત પ્રસરી ગઈ કે "સામસૂન ત્યાં આવ્યો છે," એટલે તેઓ તેને ઘેરી વળ્યા અને આખી રાત તેના બહાર આવવાની રાહ જોતા નગરના દરવાજે ટાંપીને તેને પકડવા માટે બેસી રથ્યાં, આખી રાત એમજ બેસી રથ્યાં. તેમણે વિચાર્યુ, "સવાર સુધી આપણે રાહ જોઈશું અને પછી તેને મારી નાખીશું."

ઉપણ સામસૂન મધ્યરાત સુધી સૂર્ય રથ્યો અને અડધી રાતે તીઢીને તેણે નગરના દરવાજાનાં ભારણાં પકડીને અને ભારસાખ તેમજ ભોગળ જે દરવાજાને તાળુ મારી દે તે બધું જીયે બેંચી કાઢ્યું અને આ સર્વ ખભા ઉપર ઉપાડી લીધું

રામાથ લેહી સ્થળનું નામ છે. અર્થ "જડબાના હાડકાનો પર્વત." એન-હક્કોરે હંક મારનારનું જરણું.

અને તે બધું હેબોન નગરની પાસે આવેલા પર્વતની ટોચ પર લઈ ગયો.

સામસૂન અને દલીલાહ

4એ પછી સામસૂન સોરેક ની ખીણમાં રહેતી દલીલાહ નામની એક સ્ત્રીના પ્રેમમાં પડ્યો.

5નગરના પલિસ્ટી શાસનકર્તાઓ દલીલાહ પાસે ગયા અને કહ્યું, "સામસૂનને લલચાવીને તું જાણી લે કે, 'અનામાં આટલી બધી શક્તિ કર્યાંથી આવે છે?' અને અમે તેને કેવી રીતે બંદીવાન કરી શકીએ અને બાંધી શકીએ? અને અમે તેને લાચાર બનાવી શકીએ કેમ? તમે અમને આ સર્વ જણાવશો તો અમે તમને અગિયારસો ચાંદીના સિક્કા આપીશું."

6દલીલાહે સામસુનને કહ્યું, "તારું મહાબળ શામાં રહેલું છે, તથા તું સાથી બંધાય કે જીથી તને દુઃખ દઈ શકાય તે તું કૃપા કરીને મને કહે.

7સામસૂન કહ્યું, "મને જો તેઓ સાત લીલી પણાંછો કે જે સૂક્ષ્માં ન હોય વડે બાંધ તો હું તેઓ જેવો દૂર્ભણ થઈ જાઉં."

8આથી પલિસ્ટી સરદારોએ દલીલાહને સાત લીલી પણાંછો તેને બાંધવા જે સૂક્ષ્માયેલી ન હતી આપી તેથી તેણે તેનો બાંધવા માટે ઊપરોગ કર્યો. ૭સામસૂનને પકડવા થોડા માણસો તેના ઓરડામાં સંતાયા હતાં. દલીલાહે બૂમ પાડી, "સામસૂન, પલિસ્ટીઓ તને પકડવા આવે છે!" પણ અગ્રિ પાસે લઈ જતા જેમ શાશની દોરી અચાનક તૂટી જાય તેમ તેણે પણાંછો તોડી નાખી, આ રીતે તેની શક્તિનું રહસ્ય તેઓ જાણી શકયા નહીં.

10ત્યારે પછી દલીલાહે તેને કહ્યું, "તું મારી મશકરી કરે છે! તે મને જૂદું કહ્યું છે! કૃપા કરીને મને કહે, તને કેવી રીતે બાંધી શકાય? 11તેણે કહ્યું, "જો મને કદી વપરાયાં ન હોય એવાં નવાંનકોર દોરડાં વડે બાંધ તો હું કોઈપણ માણસના જેવો દૂર્ભણ થઈ જાઉં."

12દલીલાહે તેને નવાં દોરડાં લઈને તેના વડે બાંધી દીધો. પછી તેણે બૂમ પાડી, "સામસૂન, પલિસ્ટીઓ તમને પકડવા આવે છે! તોણો પોતાના ઓરડાનાં દરવાજાની બહાર માણસોને સંતાડી રાખ્યા હતાં." પણ સામસૂને પોતાને હાથે બાંધેલાં નવા દોરડાંને તાંત્રણાની જેમ તોડી નાખ્યાં.

13ત્યારે દલીલાહે સામસૂનને કહ્યું, "અત્યાર સુધી તમે મારી હાંસી ઉડાવી અને મને ખોટું કહ્યું, પણ હવે મને કહો, મારે જો તમને બાંધવા હોય તો મારે કેવી રીતે કરવું?"

સામસૂને કહ્યું, "જો તું મારા માથાના વાળની સાત લટોને સાણનો ઊપરોગ કરી તેની સાથે ગૂંઠી લે અને મને ખીલીથી જકડી દે, તો હું કોઈપણ બીજા માણસ જેવો જ દૂર્ભણ થઈ જાઉં," તેથી તેણે તેને ઊઘાડી દીધો.

14તે જ્યારે ઊઘી ગયો ત્યારે તેણે સાણ લીધી અને તેની સાત લટોને ગૂંઠી અને તંબૂના ખીલા સાથે જકડી દીધી અને પછી બૂમ પાડી, "સામસૂન, પલિસ્ટીઓ તને પકડવા આવ્યા છે!" તે ઊઘમાંથી જાગ્યો અને તંબૂનો

ખીલો ખેંચી કાઢ્યો અને પોતાના વાળની સાત લટોને છોડી નાખી.

15આથી દલીલાહે તેને ડપકો આપતાં કહ્યું, “જો તને મારામાં વિશ્વાસ ના હોય તો તું કેવી રીતે કહી શકે કે તું મને પ્રેમ કરે છે? આ ત્રીજી વાર તેં મારી હાંસી ઉડાવી, અને હજુ સુધી તમે મને બતાવ્યું નથી કે આટલી બધી તાકાત તમારામાં શાથી છે?” 16દલીલાહ દરરોજ તેને આ સવાલ પૂછતી અને દબાણ કરતી એટલે આખરે થાડીને તેણે તેને ક્રાંથી શક્તિ મળે છે સાચું રહસ્ય જણાવી દીધું. 17તેણે કહ્યું, “મારા માથાના વાળ કદી અસ્ત્રાથી કાપવામાં આવ્યા નથી, કારણ કે હું જન્મ્યો તે દિવસથી એક નાજીરી થવા માટે હું દેવને સમર્પિત થયેલો છું. જો મારું માથું મૂંડવામાં આવે તો મારી તાકાત જતી રહે અને હું બીજા સામાન્ય માણસ જેવો દૂર્ભળ થઈ આઉં.”

18દલીલાહને લાગ્યું કે આખરે તેણે તેને સાચું કહ્યું હતું, આથી તેણે પલિસ્તી સરદારોને તેડવા માણસો મોકલી કહેવડાવ્યું, “હવે આ વખતે છેલ્લી વાર તમે સૌ આવો. કારણકે છેવટે તેણે મને પોતાની સાચી શક્તિના રહસ્ય વિશે મને કહ્યું છે.” આથી પલિસ્તી આગેવાનો તેઓની સાચે નાણાં લઈને આવ્યા.

19દલીલાહે સામસૂનને પોતાના ખોળામાં ઊઘાડી દીધો અને એક માણસને બોલાવી તેના વાળની સાત લટો બોલાવી નખાવી આ રીતે દલીલાહે તેને નિર્ભળ બનાવી દીધો અને તેની તાકાત તેને છોડી ચાલી ગઈ. 20ત્યાર પછી દલીલાહે બૂમ પાડી, “સામસૂન, પલિસ્તીઓ તમને પકડવા આવ્યા છું!” તે ઊઘમાંથી જાગી ઊઠ્યો અને વિચાર કરવા લાગ્યો કે, “હું ઝડકો મારીને દર વખતની જેમ છૂટો થઈ જઈશ.” પણ તેને ખબર ન પડી કે યહોવા તેણે છોડીને જતાં રહ્યા છે.

21પલિસ્તીઓએ તેને પકડી લીધો અને તેની આંખો કાઢી નાખી, અને તેને ગાજી લઈ ગયા, ત્યાં તેને પિતળની સાંકાંગોથી બાંધીને કેંદ્રભાનામાં અનાજ દળવાનું કામ સોંપવામાં આવ્યું. 22પરંતુ તેના મૂડી નાખેલા વાળ ફરી ઊગવા માંડયા.

23પલિસ્તી આગેવાનોએ તેમના દેવ દાગોનને મોટો ઉત્સવ અને અર્પણો આપવા માટે તૈયારી કરતા હતાં અને આનંદ કરવા ભેગા થયા. તેઓ કહેતા હતાં, “આપણા દેવે, આપણા શત્રુ સામસૂનને આપણા હવાલે કરી દીધો છે.”

24અને તેને જોઈને તેઓએ તેમના દેવની સ્તુતિ કરી અને કહ્યું, આપણા દેવે આપણા શત્રુને આપણે હવાલે કરી દીધો છે.

“જે માણસે આપણા દેશનો નાશ કર્યો, અને જેણે આપણા લોકોને મારી નાખ્યા હવે તે આપણા કબજામાં છે!”

25નશાની હાલતમાં તેઓએ કહ્યું, “સામસૂનને બોલાવો; જેથી તે અમારું મનોરજન કરી શકે!” આમ સામસૂનને કેંદ્રભાનામાંથી બહાર લાવવામાં આવ્યો અને તેણે તેઓ માટે અભિનય કર્યો. પછી તેને મંદિરના બે થાંબલાઓની વચ્ચે ઊભો રાખવામાં આવ્યો. 26સામસૂને જે છોકરાએ તેનો હાથ પકડી રાખ્યો હતો, તેને કહ્યું, “મને એવી રીતે ઊભો રાખ

મંદિરના મુખ્ય થાંબલાને હું અડી શકું, જેથી હું તેને અહેલી આરામ કરી શકું.”

27મંદિર સ્ત્રી-પુરુષોથી ખીચોખીય ભરેલું હતું. બધાજ પલિસ્તી સરદારો ત્યાં હાજર હતાં. અને આશરે 3,000 સ્ત્રી પુરુષો ધાબા ઉપરથી સામસૂનના ખેલ જોતાં હતાં, 28પછી સામસૂને યહોવાને પોકાર કરીને કહ્યું, “ઓ સર્વસમર્થ યહોવા, મને સાંભળો, અને આ છેલ્લી વાર મને શક્તિ આપો કે જેથી હું મારી આંખો માટે પલિસ્તીઓ ઉપર બદલો લઈ શકું.” 29પછી મંદિરના બે ટેકારૂપ વચ્ચેના થાંબલાને તેણે બાથમાં લીધા, તેણે જમણો હાથ એક થાંબલા ઉપર અને ડાબો હાથ બીજા થાંબલા ઉપર મૂકીને બધું વજન તેના ઉપર નાખ્યું અને પોકાર કર્યા, 30સામસૂને કહ્યું, “મને પલિસ્તીઓની સાથે મરવા દો.” પછી તેણે મંદિરના થાંબલા પર સંપૂર્ણ બળ વાપરીને નીચે એવી રીતે ખેચી પાડ્યા કે તે મંદિરના તમામ લોકો ઉપર તૂટી પડે જેમાં પલિસ્તીના આગેવાનો પણ હતાં આમ, તેણે ધજા માણસો મારી નાખ્યા તે મરી રથ્યો હોવાથી તેણે જેટલા લોકોને માર્યા હતાં તેના કરતા વધારે સંખ્યામાં લોકોને માર્યા.

31પછીથી તેના ભાઈઓ અને તેનું આખુ કુટુંબ તેનો મૃતદેહ લેવા માટે આવ્યાં. તેઓ તેને સોરા અને એશતાંલ વચ્ચે આવેલી તેના પિતા માનોઆહની કબરે લઈ ગયા તેઓ તેને ત્યાં લઈ ગયા અને તેને દફનાવ્યો, તેણે વીસ વર્ષ સુધી ઈસાએલનો ન્યાય કર્યો હતો.

મીખાહની મૂર્તિઓ

17 એજાઈમના પહાડી પદેશમાં મીખાહ નામે એક માણસ રહેતો હતો. 2એક દિવસ તેણે તેની માતાને કહ્યું, “જ્યારે તારા અગિયારસો ચાંદીના સિક્કા * ચોરાઈ ગયા ત્યારે તે ચોરને શાપ દીધો હતો તે મેં સાંભળ્યો હતો, એ સિક્કા મારી પાસે જ છે, મેં જ તે ચોર્યા હતાં.

તેની માતાએ કહ્યું, “યહોવા તારું ભલું કરો, બેટા.”

3એટલે તેણે અગિયારસો ચાંદીના સિક્કા તેની માને પાછા આપ્યા, મા બોલી, “મારા પુત્રના હિત માટે મેં આ ચાંદીના સિક્કા લાકડાની કોતરેલી અને ધાતુથી મણેલી પ્રતિમા બનાવવા માટે યહોવાને સમર્પી દીધા હતાં, હવે તેને પાછા સોંપું છું.” પણ છોકરાએ તે પાછા આપ્યા.

4પછી મીખાહે ચાંદીના સિક્કા તેની માતાને પાછા આપ્યા તેણી 200 શેકેલ * લઈન જવેરી પાસે ગઈ. તેણે તેમાંથી ધાતુની મૂર્તિ બનાવી અને તે મીખાહે તેના ધરમાં રાખી. 5મીખાહના ધરમાં મંદિર હતું, ત્યાં તેણે એક એજાઈની મૂર્તિ મૂકી અને તેના કુણદેવતાની મૂર્તિઓ બનાવડાવી અને તે મૂર્તિના યાજક તરીકે તેણે તેના પુત્રોમાંથી એક પુત્રને યાજક તરીકે નીભ્યો. 6કારણ કે તે સમયે ઈસાએલમાં કોઈ રાજા ન

હતો, અને પ્રત્યેક માણસ પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે પોતાની નજરમાં જે સારું લાગે તે કરતો હતો.

7પૂર્વ એકવાર, યાહૂદા કુળસમૂહમાંથી એક યુવાન માણસ જે લેવી હતો. તે બેથલહેમમાં એક વિદેશીની જેમ રહેતો હતો. 8વસવાટ માટે બીજુ કોઈ સારી જગ્યાની શોધમાં તે બેથલહેમ છોડીને ફરતા ફરતા એકાઈમના પહાડી પ્રદેશમાં મીખાહને ઘેર આવી ચડ્યો. મીખાહે તેને કહ્યું, “તું કયાંથી આવ્યો?”

તેણે જવાબ આપ્યો, “હું યાહૂદામાં આવેલા બેથલહેમના લેવી કુળનો યાજક છું અને વસવાટ માટેની જગ્યાની શોધમાં છું.”

10મીખાહે તેને કહ્યું, “તું મારી સાથે રહે કુળના વડા થવાની જવાબદારી લે અને અમારો યાજક બન, હું તને દર વરસે દસ ચાંદીના સિક્કા આપીશા, હું તને સરણું ખાવાનું અને સારા કપડાં પણ આપીશા તેથી લેવી તેની સાથે ગયો.”

11લેવી તેની સાથે રહેવા કબૂલ થયો અને તેના એક પુત્ર જેવો જ બની ગયો. 12મીખાહે તેની યાજકપદે નિમણું કરી અને તે તેનો યાજક બન્યો અને તેના ઘરમાં રહેવા લાગ્યો. 13મીખાહને થયું, “હવે મને ખાતરી થઈ કે યહોવા મારું કહ્યાણ કરશે, કારણ કે એક યાજક મારો લેવીવશી છે.”

દાનવંશીઓએ કરેલી મીખાહની મૂર્તિઓની ચોરી

18 તે દિવસોમાં ઈસ્થાનેલમાં કોઈ રાજા ન હતો અને દાનકુળસમૂહના લોકો સ્થાયી થવા માટે સ્થળ શોધી રહ્યા હતાં. કારણ કે તેઓને પ્રદેશનો એક ભાગ ઈસ્થાનેલના બીજા કુળસમૂહની સાથે આપવામાં આવ્યો નહતો.

તેથી દાનના કુળસમૂહે પાંચ શૂરવીર પુરુષોને સોરાહ અને અશાનોલ નગરાન્માંથી પસંદ કર્યા, તથોએ સ્થાયી થવા માટે અને તેઓના કુળના ઉછેર માટે યોગ્ય સ્થળ શોધવું હતું. તેથી તેઓએ “જાઓ અને દેશની શોધ કરો” કહીને પ્રદેશની શોધ કરવા આ શૂરવીરોને મોકલ્યા.

એકાઈમના પર્વત ઉપર પહોંચ્યા અને મીખાહના ઘરે રાત રોકાયા, અને જ્યારે ત્યાં હતાં તેઓએ લેવીનો અવાજ ઓળખી લીધો અને તેના તરફ વળીને તેને પૂછ્યું, “તને અહીં કોણ લઈ આવ્યું? અહીં તું શું કરે છે? તું અહીં શા માટે છે?”

4તેણે મીખાહે તેના માટે જે કંઈ કર્યું હતું તે તેઓને કહી દીધું અને કહ્યું કે “તેણે મને કામે રાખ્યો છે અને હું તેનો યાજક છું.”

5પેલા લોકોએ કહ્યું, “સારું તો અમારો તરફથી દેવને પ્રશ્ન કરું કે અમારો આ પ્રવાસ સફળ થશે કે કેમ?”

6યાજકે કહ્યું, “શાંતિથી જાઓ. તમારા પ્રવાસ ઉપર યહોવાની દયા દ્રષ્ટિ છે.” 7તેથી તે પાંચ જાણ ત્યાંથી નીકળીને ‘લાઈશ’પહોંચ્યા. ત્યાં તેમણે જોયું તો લોકો સિદ્ધોનાના લોકોના શાસન હેઠળ નિશ્ચિત જીવન ગાળતા હતાં. તે લોકોને શાંતિ હતી અને કોઈ ચિંતા નહોતી. તેઓ એકબીજા સાથે ઝગડો કરતા ન હતાં, અત્યાચાર કરનાર કોઈ ન હતાં. તેઓ સિદ્ધોનીના

લોકોથી ખૂબ દૂર રહેતા હતાં અને તેઓએ કોઈની પણ સાથે કોઈ કરાર કર્યા ન હતાં.

8તેઓ સોરા અને અશાનોલમાં પોતાના ભાઈઓ પાસે પાછા ફર્યા અને ત્યાં તેમને પૂછવામાં આવ્યું, “શું સમાચાર છે?”

9તેમણે કહ્યું, “ચાલો, આપણે જઈએ અને લાઈશ ઉપર હુમલો કરીએ. અમે એ ભૂમિ જોઈ છે અને તે બહુ સારી છે. આપણે અહીં અમસતા બેસી રહેવું ન જોઈએ, જલદી કરો, ઉભા થાવ અને તે દેશનો કબજો લઈ લો. 10તમે ત્યાં જશો ત્યારે જોશો કે ત્યાંના લોકો નિશ્ચિત છે. તે દેશ વિશાળ છે, દેવે તમારા હથમાં એવો દેશ સોંપી દીધો છે જ્યાં કોઈ વાતની ખોટ નથી.”

11આથી દાનકુળસમૂહના 600 સશસ્ત્ર સૈનિકો સોરા અને અશાનોલથી નીકળી પડ્યા. 12તેમણે જઈને યાહૂદાના પ્રદેશમાં કિર્યાથ-યઆરીમાં છાવણી નાખી, તેથી એ જગ્યા આજે પણ દાનની છાવણીને નામે ઓળખાય છે. એ કિર્યાથ-યઆરીમની પશ્ચિમે આવેલી છે. 13ત્યાંથી તેઓ એકાઈમના પહાડી પ્રદેશમાં મીખાહને ઘેર ગયા.

14આ પાંચ જાણ જેઓ ‘લાઈશ’ની આજુબાજુના પ્રદેશમાં લોકો વિશે જાણવા ગયા હતાં તેમણે પોતાના ભાઈઓને કહ્યું, “ત્યાં બધામાંથી એક ઘરમાં ચાંદીની એક મૂર્તિ તથા એક એઝોટ અને થોડા ઘરબારના દેવો છે! તમે શું વિચારો છો આપણે શું કરવું જોઈએ?” 15આથી તેઓ એ તરફ વળીને લેવી રહેતો હતો ત્યાં મીખાહને ઘેર ગયો અને તેને અભિનંદન આપ્યા. 16યુદ્ધ માટે તૈયાર અવા દાનકુળસમૂહના સશસ્ત્ર 300 સૈનિકો દરવાજા બહાર ઊભા હતાં 17અને જે પાંચ જાણ માહિતી મેળવવા આવ્યા હતાં તેઓએ અંદર જઈને લાકડાની કોતરકામ કરેલી અને ચાંદીથી મહેલી મૂર્તિ, એઝોટ તથા કુણદેવતાઓને લઈ લીધા. દરમ્યાન યાજક 600 સશસ્ત્ર સૈનિકો સાથે દરવાજા આગળ ઊભો હતો. 18જ્યારે યુવાન યાજકે પેલા પાંચ જાણને મીખાહના ઘરમાં પેસીને લાકડાની કોતરેલી અને ચાંદીથી ઢાળેલી મૂર્તિ, એઝોટ તથા બીજી મૂર્તિઓ લઈ બહાર જતા જોયા ત્યારે યાજકે તેમને પૂછ્યું, “શું કરો છા?”

19ત્યારે તેઓએ કહ્યું, “ચૂપ રહો! એક શાખ પણ બોલશો નહીં, અમારી સાથે ચાલો અને અમારો કુળના યાજક અને અગ્રણીનું સ્થાન અમારે માટે લો. ફક્ત એક જણાના યાજક થવું તે સારું કે પછી સમગ્ર ઈસ્થાનેલી કુળસમૂહના યાજક થવું તે સારું?”

20આ સાંભળીને તે યાજક તેઓની સાથે જવા માટે રાજુ થઈ ગયો, તેણે એઝોટ, ઘરના દેવો તથા બીજુ મૂર્તિઓ પોતાની સાથે લઈ લીધી.

21તેઓ બધાં પોતાને રસ્તે આગળ વધ્યા. તેઓએ બાળકો, હોરદાંબર તથા ઘરવખરી સૌથી આગળ રાખ્યાં.

22જ્યારે તેઓ મીખાહના ઘરથી થોડે દૂર નીકળી ગયા ત્યારે મીખાહના ઘરના માણસો અને તેની આસપાસ રહેતા લોકોએ દાનકુળસમૂહનો પીછો કર્યા અને તેમને પકડી

પાડયા. 23તેમણે તેઓને થોભી જવા માટે જોરથી ભૂમ પાડી, એટલે દાનકુળસમૂહઓએ પાછા ફરીને જોયું અને મીખાહને પૂછ્યું, “શું વાત છે? શા માટે તમારા માણસોને લડવા બોલાવ્યા છે?”

24મીખાહે ગુસ્સામાં કહ્યું, “મેં મારા માટે બનાવડાવેલી મૂર્તિને અને યાજકને લઈને તમે રસ્તે પડયા છો, પછી મારી પાસે રહ્યું શું અને પાછા ઉપરથી પૂછો છો કે, શું છે?”

25દાન કુળસમૂહ જવાબ આપ્યો, “બકવાસ બધ કર. નહીં તો આ લોકોનો પિતો જ્શો અને તેઓ તારા ઉપર તૂટી પડશે. તું અને તારું કુટુંબ બંને હતાં નહતાં થઈ જશો.”

26એમ કહીને દાનવંશીઓ રસ્તે પડયા અને મીખાહ સમજુ ગયો કે એ લોકોને મારાથી પહોંચાય એમ નથી, તેથી તે ઘેર પાછો ફર્યો. 27ત્યાર પછી દાન કુળસમૂહના લોકોએ મૂર્તિઓ અને યાજકને ‘લાઈશ’ નામના સ્થળો લઈ ગયા જ્યાં શાંતિમય અને શંકારહિત લોકો હતાં. તેઓ નગરની અંદર ગયા અને સર્વ લોકોની તેઓની તલવારથી હત્યા કરી અને તેને બાળી નાખ્યા. 28ત્યાં એ લોકોને મદદ કરે એવું કોઈ ન હતું. કારણ કે તેઓ નગર સિદ્ધોનથી ઘણા દૂર હતા અને તેઓને અરામના લોકો સાથે કોઈ સંબંધ નહોતો લાઈશ એ બથ-રહોબના એક ભાગમાં ખોણમાં આવેલું હતું. દાનકુળસમૂહોએ ફરીતે નગર બાંધવાનું શરૂ કર્યું અને ત્યાં વસવાટ કર્યો. 29તેઓએ પોતાના પિતૃના નામ ઉપરથી તે નગરનું નામ ‘દાન’ પાડ્યું; દાન, જે ઈસાએલમાં જન્મ્યો હતો, પણ તેનું મૂળ નામ ‘લાઈશ’ હતું.

30દાનકુળસમૂહોએ પેલી મૂર્તિઓ લઈ અને તેઓની પ્રતિષ્ઠા કરી યોનાથાન ગર્શોમનો પુત્ર, તથા મૂસાનો પૌત્ર હતો અને તેના પુત્રો દેશ, બંદીવાન થયો ત્યાં સુધી દાન કુળસમૂહના યાજક બની રહ્યાં.

31મુલાકાતમંડપ જ્યાં સુધી દેવનું થાનક શીલોહમાં રહ્યું ત્યાં સુધી દાનના કુળે મીખાહની મૂર્તિઓનું ભજન કર્યું.

એક ઉપપત્તીની વાત

19 એ વખતે ઈસાએલમાં કોઈ રાજી નહોતો ત્યારે અઝાઈમની ટેકરીઓ પર અંદરના ભાગમાં એક લેવી રહેતો હતો, તેણે બેથલેહેમની એક યહુદી કન્યાને પોતાની રખાત તરીકે રાખી હતી. તે સ્ત્રી ગુસ્સે થઈને પોતાના બાપને ઘેર બેથલેહેમ પાછી ગઈ. તે સ્ત્રી ત્યાં લગભગ ચારેક મહિના માટે રહી. તેનો પતિ તેને સમજાવીને પાછી લાવવા માટે એક નોકરને અને બે ગઢાંને લઈને તેની પાછળ ગયો. ૪૫યારે તે તેને ઘેર પહોંચ્યો ત્યારે તે તેને પોતાના પિતાના ઘેર લઈ ગઈ ૪૬૦ યારે તેના પિતાએ તેને જોયો તેને મળીને તેને ખૂબ આનંદ થયો. ૫૫ને તે સ્ત્રીના પિતાએ તેના જમાઈને થોડા સમય તેને ત્યાં રહેવા માટે સમજાવ્યો. તે ત્યાં ત્રણ દિવસ રહ્યો અને તેઓએ ખાદુ, પીધુ અને ત્રણ રાત ત્યાં ગાળી.

૫૬૦થે દિવસે વહેલી સવારે લેવી ઘરે પાછો જવા તેયાર થયો. પણ તેના સસરાએ તેને કહ્યું, “પહેલા કાઈ ખાઈ લો,

પછી તમે જઈ શકો છો.” જેથી તે બે જાંણે ભેગા બેસીને ખાદુ પીધુ સસરાએ જમાઈને કહ્યું “માની જાઓ, રાત અહીંજ ગાળો, અને મોજ કરો.” ૪૭તાં તે માણસે ના પાડી, પણ તેના સસરાએ તેને વિનંતી કર્યા જ કરી, આખરે તે ત્યાં રોકાવા તેયાર થયો.

૪૮બીજા દિવસે તે વહેલો ઊઠ્યો અને તેના સસરાએ કહ્યું, “પહેલા કાઈ ખાઈ લો, અને પછી થોડા સમય પછી જાઓ.” તેથી તેઓ ખાવા બેઠા મોડી બપોર સુધી તે રહ્યો.

૪૯પછી લેવી પોતાની પત્ની અને નોકર સાથે જવા માટે ઊઠ્યો. પણ તેના સસરાએ કહ્યું, “જુઓ હવે તો સાંજ થઈ ગઈ છે, અહીં રાત રહી જાઓ, અને મોજ કરો પછી આવતી કાલે વહેલા ઘેર જાઓ.

૫૦પરંતુ આ વખતે એ માણસે સાંભળ્યું નહીં, તે રાત રોકાવા કબુલ થયો નહીં અને જવા માટે તેયાર થયો, તેણે પોતાનાં બે લાદેલાં ગંધેડાં અને પત્ની સાથે યેબૂસ અર્થાત યરશાલેમની નજીક પહોંચ્યા સુધી મુસાફરી કરી. ૧૧૪૫યારે તેઓ યેબૂસ પહોંચ્યા ત્યારે દિવસ પૂરો થવા આવ્યો હતો, તેથી નોકરે ઘણીને કહ્યું, “ચાલો આપણે આ યબૂસીઓના શહેરમાં જઈએ અને રાત ત્યાં ગાળીએ.”

૫૧પણ તેના ઘણીએ જવાબ આપ્યો, “ના, આ વિદેશી નગરમાં આપણે જવું નથી, ત્યાં કોઈ ઈસાએલી નથી, આપણે ગિબયાહ જઈએ.” ૧૩ચાલો, આપણે કોઈ બીજી જગ્યાએ જઈએ. ગિબયાહ કે રામામાં રાતવાસો કરીએ.”

૫૨તેથી તેઓએ ચાલવાનું ચાલુ રાખ્યું અને સાંજ પડતાં બિન્યામીનકુળસમૂહના પ્રદેશમાં આવેલા ગિબયાહ નજીક આવી પહોંચ્યા. ૧૫રાતવાસો કરવા તેઓ ગિબયાહ ગયા. અને નગરના ચોકમાં બેઠા. કોઈએ તેઓને પોતાના ઘરે આમંત્રણ આપ્યું નહીં.

૫૩એવામાં જગ્યારે સાંજ પડી, એક વૂદુ માણસ તે માર્ગ પસાર થયો, તે તેના ખેતરેથી કામ કરીને ઘેર પાછો ફરતો હતો. તે અઝાઈમના પહાડી પ્રદશનો વતની હતો. અને ગિબયાહ આવ્યો હતો અને ત્યાં રહેતો હતો. તે નગરના લોકો બિન્યામીનકુળસમૂહના હતાં. ૧૭તેણે નજર કરતાં નગરના ચોકમાં પડાવ નાખેલા મુસાફરને જોયો અને પૂછ્યું, “તમે કયાંથી આવો છો? કયાં જાઓ છો?”

૫૪તેણે જવાબ આપ્યો, “યહુદામાં આવેલા બેથલેહેમથી હું આવું છું એઝાઈમના પહાડી પ્રદશનો હું વતની છું. હું બેથલેહેમ ગયો હતો અને અત્યારે હું ઘેર પાછો જાઉં છું. પણ કોઈએ અમને રાત ગાળવા માટે પોતાને ઘેર બોલાવ્યા નથી; ૧૯અમારી પાસે અમારા ગંધેડાં માટે અનાજ અને ધાસ છે અને મારા માટે મારી સ્ત્રી અને નોકર માટે પૂરતો ખોરાક તથા દ્રાક્ષાસ છે. અમને કોઈ ચીજની જરૂર નથી.”

૫૫પેલા ઘરડા માણસે કહ્યું, “કશી ચિંતા ન કરશો. હું બધું સંભાળી લઈશ. અહીં ચોકમાં રાત ગાળવાની ના હોય, કેમકે અહીં કોઈ સુરક્ષા નથી.” ૨૧એમ કહીને તે તેમને પોતાને ઘેર લઈ ગયો અને તેણે તેઓના ગંધેડાંને ચારો નીર્યા, તેઓએ, તેઓના પગ ધોયા, ખાદુ અને પીધુ.

૨૨જથારે આ લોકો ખાતાપીતાં અને આનંદ કરતા હતાં એવામાં નગરના દુષ્ટ માણસો ઘરને ઘેરી વખ્યા અને ભારણાં ખટખટાવ્યા. તેઓએ ઘરના ઘરડા માણસને બૂમો પાડીને કહેવા લાગ્યા, “તારે ઘરે જે માણસ આવ્યો છે તેને બહાર મોકલ, જેથી અમે તેની સાથે સંભોગ કરીએ.”

૨૩તેથી ઘરડો માણસ બહાર આવ્યો. તેણે વિનંતી કરીને કહ્યું, “મારા ભાઈઓ, આવું પાપ આચરણો નહીં, એ મારો મહેમાન છે, આવું મૂર્ખ અને નામોશી ભર્યું કૃત્ય ન કરશો. ૨૪મારે એક કુંવારી પુત્રી છે તથા તે માણસને તેની રખાત છે, હું તેઓને બહાર મોકલીશ. તમે તેઓ સાથે સંભોગ કરી શકશો અને તમારે તેમની સાથે જે કરવું હોય તે કરો. પણ આ માણસ ઉપર તમે આવું ગુનાહિત કૃત્ય કરશો નહીં.”

૨૫થતાં તેઓએ તેનું કહેવું સાંભળ્યું નહીં, તેથી તેણે તેની રખાતને તેઓ પાસે બહાર જવા ફરજ પાડી, તેઓએ આખી રાત તેના ઉપર બધાએ વારા ફરતી અત્યાચાર કર્યાને તેના ઉપર બળાત્કાર કર્યો. અને જ્યારે સવાર થઈ ત્યારે તેને જવા દીધી. ૨૬પરોઠ થયું ત્યારે તે સ્ત્રી તેના ધણીના ઘરના દરવાજા આગળ ગઈ અને સવાર સુધી તે ત્યાં પડી રહી.

૨૭સવારમાં તેના ધણી લેવીએ ફરી પ્રવાસે જવા માટે તેણે બારણું ઉઘાડ્યું તો તેણે પોતાની રખાતને ઘરના ભારણાં આગળ પડેલી જોઈ. તેના હાથ ભારણાના ઊંબરા પર પડેલા હતાં. ૨૮તેણે તેને કહ્યું, “ઓઈ, ચાલ, આપણે હવે જઈએ.” પણ કોઈ જવાબ ન મળ્યો, તે મૃત્યુ પામી હતી.

૨૯આથી તેણે તેને ઉપાડીને ગંધડા ઉપર મૂકી અને તે ઘેર જવા નીકળ્યો. ઘરે પહોંચ્યા પછી તેણે એક છરો લીધો અને તેના શરીરના કાપીને બાર ટુકડા કર્યા પછી તે ટુકડાઓ તેણે આખા ઈસાએલમાં મોકલી આપ્યા. ૩૦પછી અવું બન્યું કે જેમણે જેમણે એ જોયું તેમણે કહ્યું, “ઈસાએલે મિસર છોડ્યું ત્યારથી આજ સુધી આવો ભયંકર ગુંઠો કદી નજરે ચઢ્યા નથી. માટે આનો વિચાર કરો, ચર્ચા કરો અને મને નિર્ણય જણાવો.”

બિન્યામીનીઓનો સંહાર

૨૦ ઉત્તરે દાનથી માંડિન દક્ષિણ બેરશેબા પ્રદેશ સુધીના ઈસાએલના સમગ્ર દેશમાંથી અને પૂર્વના ગિલયાદથી સર્વ લોકો મિસ્પાહ મુદ્રામે યહોવા સમક્ષ એકત્ર થયાં. ૨૯સાએલી લોકોની આ સભામાં ઈસાએલના સર્વ કુણસમૂહોના વડા હતાં. ૪,૦૦,૦૦૦ તલવાર સાથે હથિયારબંધ સેનિકો હતાં. બિન્યામીનીઓને સમાચાર મળ્યા હતાં કે ઈસાએલી મિસ્પાહમાં ભેગા થયા છે. ઈસાએલીઓએ પૂછ્યું, “આ અધમ કૃત્ય કેવી રીતે કરવામાં આવ્યું તે અમને જાગાવો.”

વહેવી માણસ જેની રખાતનું ખૂન થઈ ગયું હતું તેણે જવાબ આપ્યો, “હું અને મારી રખાત બિન્યામીનના ગિલયાહમાં રાતવાસો કરવા આવ્યા. કગિબયાહના લોકો મારી વિરુદ્ધ થઈ ગયા અને તેમણે હું જે ઘરમાં હતો તેને ઘેરી લીધું. મને તેઓ મારી નાખવા ઈચ્છતા હતાં; મારી ઉપપત્ની ઉપર તેમણે બળાત્કાર ગુજર્યો અને તે મૃત્યુ પામી.

નેથી મેં તેનું શબ કાપીને ટુકડા કર્યા અને એક એક ટુકડો ઈસાએલનાં દરેક કુણસમૂહને મોકલી આપ્યો. કારણ તેઓએ ઈસાએલમાં આ દુષ્ટ ગુનો કર્યો હતો. ૭હવે હે ઈસાએલ પુત્રો, તમે બધા એ બાબતની ચર્ચા કરો અને અત્યારે ને અત્યારે શું કરવું તે જણાવો.”

૮બધા લોકો એકી સાથે સંમત થયા, તેઓ ઊભા થઈ ગયા અને બોલ્યા, “જ્યાં સુધી આ સમસ્યાનો ઉકેલ આપણે ન લાવીએ અમારામાંનો કોઈ આપણા ઘરે હવે પાછો જીશે નહીં, જ્યાં મેં ગિલયાહની વાતમાં આ પ્રમાણે કરવા ઈચ્છીએ છીએ. અમે ચિંતા નાખીને ગિલયાહ ઉપર હુમલો કરવા માટે માણસો પસંદ કરીશું. ૧૦અમે ઈસાએલના દરેક કુણસમૂહોમાંથી દર સો માણસે દસ માણસો લઈશું. દર હજાર માણસોએ સો માણસો લઈશું. અને દર દસહજાર માણસોએ એક હજાર માણસો લઈશું. તેઓ સેન્યને માટે ખોરાક પૂરો પાડશે. બાકીના બિન્યામીનના પ્રદેશમાં આવેલા ગિલયાહ સ્થળે જ્યાં તેઓએ ઈસાએલમાં ખૂબજ ભયંકર કૃત્ય કર્યું હતું તેની સજી કરવા જશે.”

૧૧આમ, ઈસાએલના તમામ લોકો તે નગર ઉપર હુમલો કરવાને એકમત થઈને એકઠા થયા. ૧૨પછી ઈસાએલના કુણસમૂહોએ તેના માણસોને બિન્યામીનના કુણસમૂહ પાસ મોકલ્યા, જેઓએ તેમને કહ્યું; “જુઓ તમારા લોકોમાં આ ભયંકર કૃત્ય જે થયું છે!

૧૩ગિલયાહ એ તમારામાંના દુષ્ટ માણસો જેઓએ આ કર્યું છે તેઓને અમારા હાથમાં સોંપી દેવા જોઈએ એટલે અમે તેમને મારી નાખીએ અને ઈસાએલમાં કરેલા એ પાપને ભૂસી નાખીએ.”

પરંતુ બિન્યામીની કુણસમૂહના લોકોએ પોતાના બીજા ઈસાએલી ભાઈઓનું કહ્યું સાંભળ્યું નહીં. ૧૪બિન્યામીનના કુણસમૂહમાં ત્યાં સર્વ નગરોમાંથી ઈસાએલી સામે લડવા માટે લોકો બહાર આવ્યા અને ગિલયાહમાં એકત્ર થયા. ૧૫ને દિવસે બિન્યામીન કુણસમૂહે તલવાર સાથેના હથિયારબંધ ૨૬,૦૦૦ સૈનિકો ભેગા કર્યા હતા. આ સંખ્યામાં ગિલયાહના નગરમાંથી પસંદ કરેલા ૭૦૦ માણસોનો સમાવેશ થતો હતો. ૧૬આ પસંદ કરેલા ૭૦૦ સૈનિકોને ડાબા હાથે લડવાની તાલિમ આપવામાં આવી હતી. અને તેઓ નિશાન ચુશ્યાવગર સારી રીતે નિશાન તાકીને ગોફણમાંથી પથર ફંકી શકતા હતાં.

૧૭બિન્યામીની કુણસમૂહ સિવાયના ઈસાએલીઓ જે ત્યાં ભેગા થયા હતાં તેઓ યુદ્ધ માટે તાલિમ અપાયેલા ૪,૦૦,૦૦૦ સશસ્ત્ર સૈનિકો હતાં. ૧૮યુદ્ધ શરૂ કરતાં પહેલાં ઈસાએલી સેન્ય દેવની સલાહ લેવાને બથેલમાં ગયું. તેમણે પૂછ્યું, “બિન્યામીન કુણસમૂહ ઉપર અમારામાંથી કોણ પહેલો હુમલો કરે?”

યહોવાએ કહ્યું, “યહૂદા કુણસમૂહે પથર હુમલો કરવો.”

૧૯તેથી ઈસાએલીઓએ વહેલી સવારે કૂચ કરી અને ગિલયાહ પાસે છાવણી નાખી. ૨૦ઈસાએલના લોકો બિન્યામીન ઉપર હુમલો કરવા માટે ગયા અને તેઓના

લશકરને ગિબિયાહ પર યુદ્ધ કરવા તૈયાર કર્યા. 21બિન્યામીન કુળસમૂહના સૈનિકો લડવા માટે ગિબિયાહમાંથી બહાર આવ્યા તે દિવસે તેઓએ 22,000 ઈસાએલીઓને રણભૂમિ ઉપર મારી નાખ્યા.

22પરંતુ ઈસાએલી સૈન્યે હાર માની નહી બીજે દિવસે તેઓ લડવા માટે તૈયાર થયા અને જ્યાં પહેલે દિવસે તેઓ ભેગા થયા હતાં તેજ સ્થળે સાથે ભેગા થયા. 23ઈસાએલીઓએ સાંજ સુધી યહોવા સમક્ષ રઘુન કર્યુ અને તેમને પૂછ્યું, “શું અમારે અમારા ભાઈ બિન્યામીન વિરુદ્ધની લડાઈ ચાલુ રાખવી?”

યહોવાએ કહ્યું, “યુદ્ધ ચાડો.” તેથી ઈસાએલીઓના લશકરમાં નવો ઉત્સાહ આવ્યો અને તેમણે આગવા દિવસની જ જગ્યાએ ફરી લશકર ગોઠવી દીધું.)

24પછી બીજે દિવસે તેઓ બિન્યામીનના કુળસમૂહ સામે લઝા. 25અને બિન્યામીનનું લશકર તેઓને યુદ્ધમાં મળવા માટે ગિબિયાહથી બહાર નીકળ્યું અને 18,000 ઈસાએલી યોદ્ધાઓને બીજે દિવસે રણભૂમિમાં મારી નાખ્યા તેઓ બધા તલવારથી શસ સજજ હતાં.

26પછી બધાજ ઈસાએલીઓ બેથેલ ગયા અને યહોવા સમક્ષ બેસીને વિલાપ કર્યો. અને સાંજ સુધી ઉપવાસ કર્યો. તેઓએ યહોવાને દહનાર્પણો અને શાંત્યાર્પણો અર્પણ કર્યા. 27ત્યાં ઈસાએલીઓએ દેવને તેઓએ શું કરવું જોઈએ તે વિષે પૂછ્યું. તે દિવસોમાં દેવનો કરારકોશ ત્યાં હતો.

28એલાઝારનો પુત્ર તથા હારુનનો પૌત્ર કીનહાસ યાજક હતો. ઈસાએલીઓએ યહોવાને પૂછ્યું, “અમારે ફરીથી જઈને અમારા ભાઈઓ સામે બિન્યામીનમાં લડાઈ કરવી કે અમારે તેઓ સામે લડવાનું બંધ કરવું?

યહોવાએ જવાબ આપ્યો, “જાઓ, કાલે બિન્યામીનને હું તમારા હાથમાં સોંપી દઈશ.”

29ત્યાર પછી ઈસાએલીઓએ ગિબિયાહ નગરની આજુબાજુ નજીકના સ્થળોમાં સૈનિકોને છુપાવી રાખ્યા. 30પછી ત્રીજા દિવસે ઈસાએલીઓ બિન્યામીનીઓની સામે આગળ વધ્યા અને પહેલાની જેમજ ગિબિયાહ આગળ સૈન્ય ગોઠવી દીધું. 31બિન્યામીનનું સૈન્ય હુમલો કરવાને માટે નગરમાંથી સામે આવ્યું. ઈસાએલીઓએ પીછેહઠ કરી. બિન્યામીનના સૈન્યે તેઓને નગરથી ઘણે દૂર સુધી પીછો કર્યો. પહેલાની જેમજ તેઓએ બેથેલ સુધી જતા માર્ગમાના એકમાર્ગ પર અને ગિબિયાહ તરફના જતા રસ્તા પર ઈસાએલીઓને મારી નાખવા લાગ્યા અને ખેતરોમાં કુલ મળીને આશરે ત્રીસ માણસોને મારી નાખ્યા.

32બિન્યામીનીઓના માણસોએ કહ્યું, “પહેલાની જેમ આ લોકો અમારથી યુદ્ધમાં હારી ગયા છે.” પરંતુ ઈસાએલીઓએ કહ્યું ચાલો આપણે ભાગી જઈએ અને તેઓને શહેરથી દૂર માર્ગ ઉપર લઈ જઈએ. 33ત્યાર પછી ઈસાએલીઓના મુખ્ય સૈન્યે પોતાનું સ્થાન છોડીને બાબાલ-તામારના યુદ્ધ માટે તેઓ પોતે તૈયારી કરવા લાગ્યા. ત્યારે સંતાઈ રહેલા

ઈસાએલીઓ ગિબિયાહ નજીક આવેલા પોતાના સ્થાનથી યુદ્ધ માટે બહાર ધસી આવ્યા. 34ઈસાએલના 10,000 પસંદ કરાયેલા માણસો ગિબિયાહ નજીક તેઓના સંતાવાના સ્થાનથી હુમલો કરવા બહાર આવ્યા જોરદાર લડાઈ થઈ. તે છીતા બિન્યામીન સૈન્યને સમજાયું નહી કે ઈસાએલ સૈન્યથી તેઓ પર ભયનો આભાસ છે.

35યહોવાએ બિન્યામીની કુળસમૂહને ઈસાએલીઓને હાથે પરાજય અપાવ્યો, અને તે દિવસે 25,100 બિન્યામીની યોદ્ધાઓ માર્યા ગયા અને તે સર્વે તલવારથી શસ સજજ હતાં. 36બિન્યામીનીઓ સમજી ગયા કે પોતાની હાર થઈ છે. ઈસાએલીઓ બિન્યામીની કુળસમૂહથી પાછા હઠી ગયા હતાં કારણકે ગિબિયાહની આસપાસ સંતાડી રાખેલા માણસો ઉપર તેમણે આધાર રાખ્યો હતો.

37સંતાઈ રહેલા સૈનિકો ગિબિયાહ ઉપર ધસી ગયા અને નગરમાં પ્રવેશી તેમાંના દરેકની હત્યા કરી, 38ઈસાએલી સૈન્ય અને સંતાયેલા માણસો વચ્ચે એવો સંકેત નક્કી થયો હતો કે નગરમાંથી ધુમાડાનો ગોટો આકાશમાં ચડાવવો.

39અને ધુમાડો જોયા પછી ઈસાએલીઓ ફરીથી લડવા પાછા ફર્યા. બિન્યામીનીઓના કુળસમૂહે શરૂઆતમાં માણસોને મારવા લાગ્યા. અને આશરે 30 ઈસાએલીઓને મારી નાખ્યા હતાં. તેઓ કહેતા હતાં, “પહેલાની જેમ તેઓ આપણાથી હારી જશે.”

40પરંતુ ત્યાં તો નગરમાંથી ધુમાડો આકાશમાં ચડવા લાગ્યો. સંકેત પ્રમાણે જ થયું. બિન્યામીનીઓએ પાછા વળીને જોયું તો આખ્યું નગર ભડકે બળતું હતું. 41ઈસાએલીઓ પાછા ફર્યા એટલે બિન્યામીનીઓ ગભરાઈ ગયા. કારણ, તેઓ સમજી ગયા કે પોતાનું આવી બન્યું છે.

42તેઓ રણ તરફ ભાગ્યા પણ ઈસાએલીઓ તેઓની પાછળ પડ્યા; અને જે સૈનિકો છુપાઈ રહ્યાં હતાં તેઓ બહાર આવ્યા અને બિન્યામીન કુળસમૂહને મારવા લાગ્યા, જે બંને સૈન્યની વચ્ચે હતું. 43ઈસાએલીઓએ બિન્યામીન કુળસમૂહને ધેરી લીધા. અને વિશ્રાંતી લેવા થોખ્યા વગર તેમનો પીછો કર્યો અને ગિબિયાહના પૂર્વ વિસ્તારમાં તેઓને પકડી પાડ્યા અને તેઓને મારી નાખ્યા. 44અઠાર હજાર બિન્યામીની વીર સૈનિકો માર્યા ગયા.

45બાકીના સૈનિકો રણમાં રિમ્મોનના કિલ્વા તરફ ભાગી ગયા, ઈસાએલીઓએ રસ્તે જતા 5,000 નો સંહાર કર્યો, અને બાકી રહેલાઓનો ગિદ્દોમ સુધી પીછો કરી તેમાંના બીજા 2,000 મારી નાખ્યા.

46તે દિવસે લગભગ 25,000 બિન્યામીની વીર સૈનિકો માર્યા ગયા હતા અને તેઓ સૌ તલવારથી સજજ હતાં. 47કિંત 600 સૈનિકો રણ તરફ રિમ્મોનના કિલ્વા પર ગયા અને તેઓ ત્યાં ચાર મહિના રહ્યાં. 48ત્યાર પછી ઈસાએલી સૈન્ય તેઓની પાછળ ગયું બાકી રહેલા બિન્યામીના કુળસમૂહ ઉપર હુમલો કર્યો અને નગરના સર્વ લોકો, પશુઓ પણ અને જે કોઈ તેઓને મળ્યું બધાને મારી નાખ્યા. તેઓએ રસ્તામાં આવતા બધાં ગામોને પણ બાળી નાખ્યા.

બિન્યામીનીઓ માટે પત્નીઓ પ્રાપ્ત કરવી

21 ઈસાએલીઓએ મિસ્પાહમાં પ્રતિજ્ઞા લીધી કે; તેઓમાંથી કોઈપણ પોતાની પુત્રી બિન્યામીની કુળસમૂહમાં પરણાવશે નહીં."

એવે ઈસાએલીઓ બેથેલમાં સાથે મળ્યા અને દેવ સમક્ષ, સાજ સુધી મોટેથી રહ્યા, અને મોટા સાદે કહેવા લાગ્યા: તું "ઓ ઈસાએલના દેવ યહોવા, આજે ઈસાએલના નસીબમાં પોતાના એક કુળસમૂહને ખોવાનું શાથી થયું?"

બીજે દિવસે તેઓ સવારમાં વહેલા ઊઠ્યા અને ત્યાં એક વેદી બાંધી, દહનાર્પણ અને શાંત્યાર્પણ તેના પર અર્પણ કર્યા. ૫અને તેમણે એકબીજાની તપાસ કરી અને પૂછ્યું, "ઈસાએલના બધા કુળસમૂહોમાંથી યહોવાની સમક્ષ કંયું કુળસમૂહ હાજર નથી? કારણ તેમણે મિસ્પાહમાં વચ્ચેન આપ્યું હતું કે જે કોઈપણ ઈસાએલી યહોવાની સમક્ષ હાજર નહીં હોય તેનો વધ કરવામાં આવશે.

નોતાના ભાઈ બિન્યામીનના કુળને ગુમાવ્યાને લીધે સમગ્ર ઈસાએલી પ્રજા ઊરું દુઃખ અનુભવતી હતી. તેઓ એક બીજાને કહેતા હનાં, સર્વનાશ થઈ ગયો, "આજે ઈસાએલમાંથી એક કુળસમૂહ ભૂસાઈ ગયું. તેથી તેઓ વિચાર કરવા લાગ્યા કે, હવે જે બચ્યા છે તેઓને માટે પત્નીઓ મેળવવા આપણે શું કરીશું? કારણ કે યહોવાની સાક્ષીએ આપણે વચ્ચેન આપ્યું છે કે, અમે અમારી પુત્રીઓ તેમને પરણાવીશું નહીં."

૪પછી તેઓએ કહ્યું "ઈસાએલના સર્વ કુળસમૂહોમાંથી કોણ મિસ્પાહમાં યહોવા સમક્ષ આવ્યું નહોતું?" પછી તેઓને જાણ થઈ કે યાબેશ-ગિલયાદી છાવડી પર અને મિસ્પાહની સભામાં કોઈ આવ્યું નહોતું. ભેઓએ લોકોની ગણતરી કરી તો તેમને ખબર પડી કે યાબેશ-ગિલયાદી કોઈ સભામાં ભાગ લેવા છાવડીમાં આવ્યું નહોતું. ૧૦આથી સભાએ પોતાના ઉત્તમ સૈનિકોમાંથી 12,000 ને યાબેશ-ગિલયાદના લોકોનો સ્ત્રીઓ અને બાળકોનો નાશ કરવા માટે મોકલ્યા. ૧૧અને હુકમ કર્યા, "તમારે આમ કરવું જોઈએ દરેક પુરુષ અને દરેક સ્ત્રી જેણે પણ એક પુરુષ સાથે જાતિય સંબંધ છૂટથી માઝ્યો હોય તે સૌને મારી નાખો પરંતુ કુવારી સ્ત્રીઓને મારશો નહીં."

૧૨તેઓને યાબેશ અને ગિલયાદમાંથી 400 કુવારી કન્યાઓ મળી, જેઓએ પુરુષ સાથે જાતિય સંબંધ રાખ્યો નહોતો. અને તેઓ ને કનાનમાં શીલોહની છાવડીમાં લઈ આવ્યા.

૧૩ત્યાર પછી સભાના સમગ્ર લોકોએ બિન્યામીનના કુળસમૂહ જેઓ રિમ્મોનના કિલ્વાપર હતાં ત્યાં સંદેશવાહકને શાંતિ કરવા મોકલ્યો. ૧૪તેથી બિન્યામીનના કુળસમૂહ તે વખતે પાછા ફર્યા તેમને યાબેશ-ગિલયાદની જે સીઓને ઈસાએલીઓએ મારી નાખી હતી તે આપવામાં આવી, પણ તે સર્વ માટે પત્નીઓ પૂરતા પ્રમાણમાં નહોતી.

૧૫લોકો હજુ બિન્યામીનીઓના કુળસમૂહ માટે દુઃખી હતાં, કારણ કે યહોવાએ લગભગ ઈસાએલીઓના આખા કુળસમૂહનો નાશ થયો હતો. ૧૬ઈસાએલના વડીલોએ ર્યા કરી. "બાકીના બિન્યામીનીઓને માટે પત્ની મેળવવા આપણે શું કરીશું? બિન્યામીનીઓની બધી સીઓને તો મારી નાખવામાં આવી છે. ૧૭તેઓ માટે પત્નીઓ લાવાનો કોઈક રસ્તો હોવો જોઈએ. ઈસાએલી બિન્યામીનીઓનો વંશવેલો તો ચાલુ રાખવો જોઈએ. ૧૮ઈસાએલની એક જાતિને ભૂસાઈ જવા દેવાની નહોતી. પણ અમે અમારી પુત્રીઓ તેમને પરણાવી શકીએ તેમ નથી. કારણકે અમે પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી: 'જે કોઈ બિન્યામીનીઓને પુત્રી આપણે તેઓ શાપિત થશે.'

૧૯તેઓએ કહ્યું, "જુઓ, યહોવા માટે બેથેલથી શાખેમ જવાના મુખ્ય રસ્તાની પૂર્વ તરફ અને બેથેલની ઉપર તરફના નગરમાં અને દક્ષિણ લબોનાહમાં વાર્ષિક ધાર્મિક ઉત્સવ રાખવામાં આવ્યો.

૨૦તેથી તેમણે બિન્યામીનીઓને કહ્યું, "જાઓ, જઈને દ્રાક્ષની વાડીઓમાં લાગ જોતા છુપાઈ રહેજો. ૨૧શીલોહની કન્યાઓ નૃત્ય કરવા માટે બહાર આવે ત્યારે ત્યાં ઘસી જઈને તેઓને પકડી લેજો અને તમારી પત્ની થવાને માટે તમારી સાથે તમારે ઘર લઈ જો. ૨૨જો તેમના પિતા કે ભાઈ અમારી આગળ ફરિયાદ કરે તો અમે તેમને કહેશું, 'મહેરબાની કરીને, તેમને આ સ્ત્રીઓ રાખવા દો. કારણકે, અમે યાબેશ ગિલયાદના યુદ્ધમાં તેઓ માટે પૂરતા પ્રમાણમાં સ્ત્રીઓ લીધી નથી; અને તમે તમારી પુત્રીઓ તેમને આપી નથી એટલે તમારે માથે દોષ નહીં આવે.'

૨૩બિન્યામીનીઓના કુળસમૂહે તે પ્રમાણે કર્યું: જ્યારે કન્યાઓ નૃત્ય કરતી હતી ત્યારે પ્રત્યેક વ્યક્તિને એક કન્યા પસંદ કરી લીધી અને તેને તેઓના દેશમાં લઈ ગયા. તેમણે પોતાના નગરોનું પુનઃનિર્માણ કર્યું. અને તેમાં વસવાટ કર્યો. ૨૪પછી ઈસાએલીઓ પણ શીલોહથી પોતપોતાના કુળસમૂહ અને કુટુંબ પ્રમાણે પોતપોતાના વતનમાં પાછા ફર્યા.

૨૫એ વખતે ઈસાએલમાં કોઈ રાજા નહોતો અને પ્રત્યેક વ્યક્તિ પોતાને મન ફાવે તે રીતે વર્તતો હતો.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center
Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center
All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online add space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center
P.O. Box 820648
Fort Worth, Texas 76182, USA
Telephone: 1-817-595-1664
Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE
E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/acrasianfontpack.html>